

Қазақстан Республикасының аумағында ғарыш зымыран кешендерін құру және пайдалану (қолдану) қағидаларын бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Инвестиция және даму министрінің м.а. 2015 жылғы 29 сәуірдегі № 523 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 1 қазанда № 12129 болып тіркелді.

"Ғарыш қызметі туралы" 2012 жылғы 6 қаңтардағы Қазақстан Республикасының Заңы 9-бабының 1-тармағының 23) тармақшасына сәйкес **БҰЙЫРАМЫН:**

1. Қоса беріліп отырған Қазақстан Республикасының аумағында ғарыш зымыран кешендерін құру және пайдалану (қолдану) қағидалары бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігінің Аэроғарыш комитеті (Т.А. Мұсабаев):

1) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелуін;

2) осы бұйрық Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде оның көшірмесін мерзімдік баспа басылымдарында және "Әділет" ақпараттық-құқықтық жүйесінде ресми жариялауға жіберуді;

3) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігінің интернет-ресурсында және мемлекеттік органдардың интранет-порталында орналастыруды;

4) осы бұйрық Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін он күн жұмыс күні ішінде Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігінің Заң департаментіне осы бұйрықтың 2-тармағының 1), 2) және 3) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтердің ұсынылуын қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау жетекшілік ететін Қазақстан Республикасының Инвестициялар және даму вице-министріне жүктелсін.

4. Осы бұйрық оның алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының

Инвестициялар және даму

министрінің міндетін атқарушы

Ә. Исекешев

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасының

Білім және ғылым министрі

_____ А. Сәрінжіпов

2015 жылғы 9 шілде

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасының

Қаржы министрі

_____ Б. Сұлтанов

2015 жылғы 2 шілде

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасының

Ұлттық экономика министрі

_____ Е. Досаев

2015 жылғы 28 тамыз

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасының

Ішкі істер министрі

_____ К. Қасымов

2015 жылғы 16 мамыр

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасының

Энергетика министрі

_____ В. Школьник

2015 жылғы 16 шілде

Қазақстан Республикасы
Инвестициялар және даму
министрінің міндетін атқарушының
2015 жылғы 29 сәуірдегі
№ 523 бұйрығымен
бекітілген

Қазақстан Республикасының аумағында ғарыш зымыран кешендерін құру және пайдалану (қолдану) қағидалары

1-бөлім. Жалпы ережелер

1. Осы Қазақстан Республикасының аумағында ғарыш зымыран кешендерін (бұдан әрі – ҒЗК) құру және пайдалану (қолдану) қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) "Ғарыш қызметі туралы" Қазақстан Республикасының 2012 жылғы 6 қаңтардағы Заңының 9-бабының 23) тармақшасына сәйкес әзірленді және Қазақстан Республикасының аумағында ғарыш зымыран кешендерін құру және пайдалану (қолдану) тәртібін белгілейді.

2. Қағидаларда мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

1) алғыжоба (техникалық ұсыныс) – ғарыш зымыран кешенін әзірлеу негіздемесін және оның техникалық-экономикалық көрсеткіштерін, ғарыш зымыран кешенін әзірлеу, өндіру және пайдалану бойынша бастапқы талаптар мен ұсыныстарды қамтитын бастапқы техникалық құжаттаманың түрі;

2) авторлық қадағалау – бұл жасаушы ұйымның бұйымдарды жасауға бақылауды жүзеге асыру жөніндегі әзірлеуші ұйымның өкілеттілігі;

3) алдын ала сынаулар – тәжірибелік үлгілерді қабылдауды сынауға ұсыну мүмкіндігін айқындау үшін оларды бақылау сынауы;

4) алғыжобаны, тәжірибелік-конструкторлық жұмыстарды (бұдан әрі – ТКЖ) орындауға тактикалық-техникалық тапсырма (бұдан әрі – ТТТ) – ТКЖ тапсырыс беруші бекітетін, құрылатын ғарыш зымыран кешеніне тактикалық-техникалық талаптар кешенін, сондай-ақ ТКЖ маңызының, көлемінің және орындалу мерзімдерінің талаптарын белгілейтін бастапқы техникалық құжат;

5) әзірлемені зерттеу және негіздемесі – бастапқы талаптарды қалыптастыру және оларды құру қағидаттарын іздестіру және негіздеу жөніндегі жұмыстар жиынтығының орындалуымен сипатталатын ғарыш зымыран кешені, оның бұйымдары мен материалдарының тіршілік циклының сатысы;

6) әзірleme – ғарыш зымыран кешендері және оның бұйымының жобалау және жұмыс конструкторлық құжаттамасын әзірлеу, тәжірибелік үлгілердің, бас үлгінің немесе бұйымдардың тәжірибелік үлгілерінің лектерін жасау және сынау, олардың ҰС кейін құжаттаманы түзету және бекіту бойынша жұмыстар жиынтығының орындалуымен сипатталатын ғарыш зымыран кешені, оның бұйымдарының және материалдарының тіршілік циклының сатысы;

7) бұйым – ғарыш зымыран кешені құрамына немесе оның кез келген құрылымына кіретін барлық түрдегі ҒЗК-нің құрамдас бөлігі, жүйесі, аппаратурасы, агрегаты, аспаптары, блоктары, тораптары, электр радио бұйымдары (бұдан әрі – ЭРБ), жиынтықтаушы элементтері, бағдарламалық бұйымы, басқарудың автоматтандырылған жүйелері (бұдан әрі – БАЖ);

8) бас ғылыми-зерттеу институты – басқа ғылыми-зерттеу институттарын тарта отырып, ТТТ (ТТ) қойылған талаптардың орындалуын және жұмыс сапасын бақылау мақсатында құру мен өндіру кезеңдегі нәтижелерге сараптама жұмыстарын жүргізетін ұйым;

9) бастапқы деректер – жобалау процесінде қажетті техникалық сипаттамалар мен параметрлерді, сондай-ақ қосымша немесе алдын ала талаптарды қамтитын және орындаушылардың арасында келісілген жұмыстар құжаты;

10) біліктілік сынақтары – ұйымның осы өнімді шығаруға дайындығын бағалауға арналған алғашқы серияны (басты үлгіні) бақылау сынақтары;

11) бұйымның тәжірибелік үлгісі (тәжірибелік бұйым) – жаңадан әзірленген конструкторлық жұмыс құжаттамасы бойынша сынау, оның ішінде ұшуда сынау және

тәжірибелік-конструкторлық жұмыстарды орындау процесінде оның тактика-техникалық тапсырмасының немесе техникалық тапсырмасының талаптарына сәйкестігін тексеру үшін дайындалған (пысықталған, жаңғыртылатын) өнім үлгісі;

12) бұйымдарды өндіріске қою – өнімнің (алғашқы партиясының) алғашқы үлгілерін шығарылуын расталатын бұйымдар өндірісін дайындау және игеру жөніндегі іс-шараларды жүргізумен сипатталатын жаңадан әзірленген (жаңғыртылған) бұйымдар өндірісін ұйымдастыруды қамтамасыз ететін іс-қимылдар жиынтығы;

13) ғарыш зымыран кешендерін бас әзірлеуші ұйым – әзірлеуші ұйымдар мен жасаушылар бірлесіп, тапсырыс берушінің тактика-техникалық тапсырмасына немесе техникалық тапсырмасына сәйкес тұтастай ғарыш зымыран кешенін құру жұмыстарын жүргізетін ұйым;

14) ғарыш зымыран кешендерін бұйымын бас әзірлеуші ұйым – бірлесіп орындаушы ұйымдармен бірлесіп ғарыш зымыран кешені бас әзірлеуші ұйымның техникалық тапсырмасына сәйкес ҒЗК бұйымын жасау жөніндегі жұмыстарды жүргізетін ұйым (неғұрлым ірі құрылым бұйымы);

15) ғарыш зымыран кешені тіршілік циклы (олардың бұйымдары, материалдары) – ғарыш зымыран кешендерін әзірлеу, жобалау, өндіру, пайдалану, сақтау, тасымалдау, іске асыру, жою және кәдеге жарату процестері;

16) ғарыш зымыран кешені (бұйым) сапасы – ғарыш зымыран кешені (бұйым) мақсатына сай белгілі бір қажеттіліктерді қанағаттандыруға ғарыш зымыран кешені (бұйым) жарамдылығына негізделген қасиеттердің жиынтығы; бұл ретте кешеннің құрылуы және пайдалануы кезінде байқалатын ғарыш зымыран кешенінің (бұйымның) объективті ерекшелігі ретінде көрінеді;

17) ғарыш зымыран кешені (бұдан әрі - ҒЗК) - ғарыш аппараты бар тасымалдағыш зымыранды қабылдауды, сақтауды, ұшыруға дайындауды және ұшыруды қамтамасыз ететін тасымалдағыш зымыран мен техникалық құралдардың, құрылыстардың, технологиялық жабдықтың және коммуникациялардың жиынтығы;

18) ғарыш айлағы - ғарыш объектілерін дайындауды қамтамасыз етуге және ұшыруды жүзеге асыруға арналған техникалық құралдар, құрылғылар, ғимараттар, құрылыстар мен жер учаскелері кешені;

19) ҒЗК бұйымын әзірлеуші ұйым – кешенді (неғұрлым ірі құрылым бұйымды) бас әзірлеуші ұйымның техникалық тапсырмасына сәйкес бұйым жасау жөніндегі жұмыстарды жүргізетін ұйым;

20) ҒЗК (ҒЗК бұйымның) пайдалану жүйесі – өзара іс-қимыл техника бұйымдарының пайдалану әр кезеңінің міндеттеріне сәйкес болатын өзара байланысты техника бұйымдарының, оларды пайдалану құралдарының, орындаушылардың және құжаттамалардың жиынтығы;

21) ҒЗК (бұйымның, материалдың) құрылуы – бастапқы талаптардың құрылуынан өндірістің аяқталуына дейінгі ҒЗК (бұйымның, материалдың) тіршілік циклы сатысының жиынтығы;

22) дербес сынаулар (бұдан әрі – ДС) – ҒЗК аралас бұйымдарымен оның жұмыс істеуін тексермей-ақ жекелеген бұйымды эксперименттік өңдеу кезінде айқындалатын және жүргізілетін сынау түрлерінің жиынтығы;

23) жиынтықтаушы бұйым – жасаушы ұйым шығаратын бұйымның құрамдас бөлігі ретінде қолданылатын жеткізуші ұйым бұйымы (жүйе, аппаратура, аспап, блок, торап, бөлшек, ЭРБ, жиынтықтаушы элемент). Қағидалар мәтінінде – бір ұйым екінші ұйымға жеткізетін бұйым;

24) жерүсті ғарыш инфрақұрылымының объектісі – бір немесе бірнеше функцияларды орындалуға арналған техникалық объекті: ғарыш мақсатындағы зымыранды (бұдан әрі – ҒМЗ) белгіленген әзірлікте тасымалдау, сақтау, жинау және ұстау, техникалық қызмет көрсету, дайындау және ұшыру, ҒМЗ ұшыруының белсенді учаскелерінде телеметриялық және траекториялық өлшеулерді өткізу, сондай-ақ оларды қамтамасыз ету;

25) жасаушы ұйым (жеткізуші) – ҒЗК бұйымын жасауды, құрастыруды және жеткізуді жүзеге асыратын ұйым;

26) кешендік сынақ (бұдан әрі – КС) – шынайы жағдайларға жақын эксперименттік өңдеу және екі немесе одан көп функционалдық байланысты ҒЗК бұйымдарын тексеру кезінде жүргізілетін сынақ түрлерінің жиынтығы. Бұл ретте тұтастай бас (басты) конструктордың шешімі бойынша ҒЗК жеке бұйымын сынау жалпы оған кіретін бұйымдарға қатысты КС және бір мезгілде неғұрлым ірі құрылым ҒЗК бұйымына қатысты АС болып табылуы мүмкін;

27) қабылдау-тапсыру сынаулар – өндіріс процесінде қабылдауын бақылау кезіндегі өнімді бақылау сынаулары;

28) қабылдау сынаулар – жеткізуге дайын бұйымдардың үлгілерін мақсатты пайдалану бойынша тәжірибелік жарамдылығы туралы мәселені шешу үшін оларды нақты бақылау сынаулары;

29) өндірісті дайындау – берілген шығару көлемінде талап етілетін сападағы бұйымдар шығаруға ұйымның әзірлігін қамтамасыз ететін ұйымдық, техникалық, экономикалық, әлеуметтік және басқа іс-шараларды өткізу жөніндегі іс-қимылдар жиынтығы;

30) өндіріс – өнеркәсіп дайындығын ұйымдастыру және жүзеге асыру жөніндегі жұмыстар жиынтығының орындалуымен сипатталатын бұйымдардың (материалдардың) тіршілік циклының сатысы;

31) пайдалану қауіпсіздігі – берілген шарттарда ҒЗК пайдалану мерзімі ішінде қызмет көрсететін персоналдың денсаулығына, қоршаған ортаға, жақын орналасқан

ғимараттар мен бұйымдарға залал келтіру тәуекелінің болмауын немесе оны мейлінше азайтуды қамтамасыз ететін пайдалану процесі қасиеттерінің жиынтығы;

32) пайдалануға беру – бұл ҒЗК жүйелерінің, құрамдас бөлігі агрегаттарының және тұтастай ҒЗК жұмыс істеуге дайындығы, оларды жөндеу, жұмыс істеу дұрыстығын тексеру және оны пайдалануға қабылдау комиссиясының қабылдау, сондай-ақ пайдаланушы ұйымның тиісті лауазымды адамдарына бекіту жұмыстарының жиынтығы;

33) ресурстық сынаулар – техникалық тапсырмада айқындалған ресурстық сипаттамаларды өңдеуге және растауға арналған сынаулар;

34) соңғы құрастыру – бұйымның (құрамдас бөліктің, құрастыру бірлігінің) жұмыс істеуге қабілетті жай-күйін растау үшін тікелей технологиялық құжаттаманың, сондай-ақ конструкторлық құжаттаманың талаптарын тексеру мақсатында көрсетілген жұмыстарды жүргізу процесінде қабылдаудағы бақылауға тағайындалатын және ұсынылатын бұйымды (құрамдас бөлікті, құрастыру бірлігін) жасаушы ұйымда құрастыру (монтаждау, реттеу);

35) сәйкестікті бағалау – объектіге қойылатын талаптардың сақталуын тікелей немесе жанама растау;

36) сапа (қасиет, жай-күй) параметрі – қасиеттің (қасиеттер тобының) сандық белгісі немесе бұйымдардың жай-күйі;

37) сапа жүйесі – сапаға жалпы басшылық етуді жүзеге асыруды қамтамасыз ететін ұйымдық құрылымның, жауапкершіліктің, рәсімдердің, процестер мен ресурстардың жиынтығы;

38) тапсырыс беруші – заңды немесе жеке тұлғаның мүддесінде құрылатын ҒЗК;

39) тұтынушы – ҒЗК және оның бұйымдарының мақсатты міндеттерді орындау нәтижелерін өз мүддесінде пайдаланатын тапсырыс беруші немесе ведомство, орган, ұйым;

40) тасымалдағыш зымыран – ғарыш аппараттарын ғарыш кеңістігіне шығаруға арналған техникалық құрылғы;

41) техникалық бақылау жүйесі – дайындаудың технологиялық процестерінің ажырамас бөлігі ретінде бақылау объектілерін, көлемін, оның көп еңбекті қажет ететін өлшемін және режимдерін, оны жүргізу дәйектілігін, техникалық жарақтандырылуын және біліктілік талаптарын айқындайтын бақылау әдістері мен жоспарларының, бұйымдарды қабылдау қағидалары мен өлшемдерінің, бақылау операцияларының кешені;

42) тіршілік циклының сатысы – өнімнің белгілі бір жай-күйімен көзделген жұмыстар түрімен және олардың нәтижесімен сипатталатын өнімнің тіршілік циклының бір бөлігі. ҒЗК бұйымдарының тіршілік циклының сатылары – ғылыми,

жобалық және жүйелі зерттеулер, әзірлеу, жобалау, өндіру (дайындау), монтаждау, құрылысын салу, сынау, пайдалану, пайдаланудан шығару (кәдеге жарату, жою) процестері;

43) ТКЖ құрамдас бөлігін орындау үшін техникалық тапсырма (бұдан әрі – ТТ) – ТКЖ тапсырыс беруші (бас әзірлеуші ұйым) бекітетін және құратын ҒЗК-нің құрамдас бөліктері техникалық талаптары кешенін, сондай-ақ ТКЖ құрамдас бөліктерінің мазмұны, көлемі мен орындалу мерзімдерінің талаптарын белгілейтін бастапқы техникалық құжат;

44) техникалық-экономикалық көрсеткіштер – ҒЗК (оның бұйымдарын) сипаттайтын және тәжірибелік үлгілерді әзірлеудің, дайындаудың және сынаудың, осы ҒЗК (оның бұйымдары) бойынша сериялы өндірістің, пайдаланудың, кәдеге жаратудың және басқа жұмыстардың ақшалай мәндегі құнын айқындайтын техникалық, экономикалық, ұйымдық және басқа да көрсеткіштердің жиынтығы;

45) технологиялық қамтамасыз ету – бұйымдардың технологиялылығын, технологиялық проблемаларды шешу бойынша ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстарды жүргізуді, бұйымдар өндірісін дайындауды және игеруді негіздейтін бұйымдарды жасау және оларды өндіріске қою жөніндегі жұмыстар кешеніндегі жаңа технологиялық процестерді эксперименттік өңдеуді, іс-шаралар кешені. Технологиялық қамтамасыз етуді бұйымдарды әзірлеушілер, технологтар, материалтанушылар және басқа да мамандар өзара іс-қимыл жасай отырып жүзеге асырады;

46) тіршілік циклының кезеңі – жобалаудың, қаржыландырудың және орындалудың дербес объектісі болып табылатын, белгілі нәтижелерге жету үшін бағытталған тіршілік циклы сатысының бір бөлігі;

47) ұшу сынаулары (бұдан әрі – ҰС) – ҒЗК шынайы табиғи жұмыс істеу және мақсатты міндеттерді орындау жағдайларында сынау;

48) эксперименттік өңдеу – математикалық және бағдарламалық қамтамасыз ету, баллистикалық негіздеме бойынша, технологиялық процестерді өңдеу, бойынша жұмыстарды, сондай-ақ тәжірибелік-теориялық әдіс негізінде жүргізілетін жұмыстарды қоса алғанда, шынайы жағдайларға жақын жағдайларда бұйым сипаттамаларының ТТТ (ТТ) талаптарына сәйкестігін тексеру, олардың жұмыс істеуге қабілеттілік қорларын айқындау мақсатында модельдерде, макеттерде, тәжірибелік үлгілерде сынауды дайындау және жүргізу жөніндегі жұмыстардың жиынтығы;

49) электр радио бұйымдары (ЭРБ) – функционалдық аяқталған электронды техника бұйымдары, радио және электр техникалар: электр вакуумды аспаптар, жартылай өткізгішті аспаптар, интегралды микросызбалар, микромодульдер, резисторлар, конденсаторлар, радиобөлшектер, реле және т.б.

3. Егер нақты ҒЗК-ден бөлек құрылатын болса, онда ҒЗК, сондай-ақ ҒЗК жекелеген құрамдас бөліктерін құруды тапсырыс берушінің олармен шарттық (келісімшарттық) негізінде ТТТ немесе ТТ негізінде жүзеге асырады.

ҒЗК бұйымдарын құру ҒЗК бас әзірлеуші ұйымдардың (жобалау ұйымдарының) ТТ бойынша жүзеге асырады. Бірлесіп орындаушыларға ТТ берген ҒЗК бас әзірлеуші ұйымдар оларға қатысты тапсырыс берушінің функцияларын орындайды және олармен ТТ бойынша жұмыстарды орындауға шарттар (келісімшарттар) жасасады.

4. ҒЗК мен оның бұйымдарын құруды қамтамасыз етуде ғылыми-техникалық мүмкіндік бойынша (оның ішінде прогрессивті технологиялар, материалдар және үлгілік конструкторлық-технологиялық шешімдер бойынша) құру мен жұмыс істеу қажеттілігін негіздеуді ҒЗӘ орындау кезінде жүргізеді.

5. ҒЗК мен оларға кіретін бұйымдарды жасау, өндіру пайдалануға беру тапсырыс берушімен шарттар бойынша (келісімшарттар) мынадай кезеңдер бойынша жүргізіледі:

1) ғылыми зерттеулер және ТКЖ;

2) жобалау:

- алғыжоба (техникалық ұсыныс);

- нобайлық жоба (техникалық жоба).

3) дайындау:

ҒЗК тәжірибелік бұйымдары мен макеттеріне жұмыс құжаттамасын әзірлеу;

ҒЗК макеттері мен тәжірибелік бұйымдарын жасау және жұмыс құжаттамасын түзету;

ҒЗК тәжірибелік бұйымдарын жасау, зауыттық сынаулар және жұмыс құжаттамасын түзету;

4) монтаждау;

5) құрылыс;

6) ҒЗК мен оның құрамдас бөліктерін сынау:

- жүйелер мен агрегаттарды ДС;

- ҒЗК құрамдас бөліктерін КС;

- ұшу сынаулары.

7) пайдалануға енгізу:

тәжірибелік пайдалану;

штаттық пайдалану.

Ескерту. 5-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Инвестициялар және даму министрінің м.а. 01.06.2016 № 464 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

6. Макеттер мен бұйымдардың тәжірибелік үлгілерін дайындау жөніндегі жұмыстар (бұдан әрі – тәжірибелік бұйымдар) осы макеттер мен тәжірибелік бұйымдарды мақсатқа сай пайдалану үшін жоспарланған құрудың сол кезеңіне жатқызылады.

7. ҒЗК ТТТ-да (ТТ-да), ҒЗК бұйымдарына ТТ-да осы Қағидалардың 5-тармағына сәйкес жұмыстардың қажетті кезеңдерінің тізбелері келтірілуі тиіс.

8. Нақты ҒЗК (және оның бұйымдарын) құру процесінде жұмыстарды жалпы үйлестіруді тапсырыс берушінің шешімін басшылыққа алатын бас әзірлеуші ұйым жүргізеді.

Шарт (келісімшарт) жұмыстар көлемін және құнын жыл сайын нақтылаумен ҒЗК құрудың бүкіл кезеңіне жасалады.

9. Ғылыми және әлеуметтік-экономикалық мақсаттарда ҒЗК құруға, шығаруға және пайдалануға республикалық бюджет есебінен қаржыландырылатын мемлекеттік тапсырыс Қазақстан Республикасының 2008 жылғы 4 желтоқсандағы Бюджет кодексіне сәйкес қалыптастырылады.

10. ҒЗК құру процесі жалғаспалы жоспарлауға жатады. Жалғаспалы жоспарлаудың жұмыс құжаттары мыналар болып табылады: ҒЗК құрудың бас кестесі (кесте-жоспары) (ҒЗК бұйымдарын құру кестелері немесе кесте-жоспарлары), алғыжобаны (техникалық ұсынысты) және нобайлық жобаны әзірлеудің кесте-жоспарлары, тапсырыс беруші мен бас әзірлеуші бекітетін ҒЗК бұйымдарын әзірлеудің, өндеудің және дайындаудың кесте-жоспарлары, ҒЗК (ҒЗК бұйымдарын) құруды қамтамасыз ету үшін күрделі құрылысты, жерүсті объектілерін, стендтерді, ғимараттарды құру (толық жабдықтау, қалпына келтіру) жоспарлары.

ҒЗК арналған жалғаспалы жоспарлаудың жұмыс құжаттарын бірлесіп орындаушы ұйымдармен бірге, ҒЗК бас әзірлеуші ұйым әзірлейді. Бірлесіп орындаушы ұйымдар ҒЗК бұйымдарына жалғаспалы жоспарлаудың жұмыс құжаттарын, тұтастай алғанда оларға қатысты ҒЗК арналған тиісті жұмыс құжаттары кіретін бөлігін әзірлейді.

Осы Қағидаларға сәйкес әзірленетін сенімділікті қамтамасыз ету бағдарламаларында (бұдан әрі – СҚБ) және ҒЗК мен оның бұйымдарының басқа бағдарламаларында көзделген жұмыстар мен іс-шаралар ҒЗК және ҒЗК бұйымдарына арналған жалғаспалы жоспарлаудың жұмыс құжаттарына тиісінше енгізіледі.

Жалғаспалы жоспарлаудың жұмыс құжаттары ҒЗК мен оның бұйымдарын құру жөніндегі жұмыстарды ағымдағы жоспарлау және бақылау үшін негізгі құжаттар болып табылады. Бұл ретте жалғаспалы жоспарлаудың жұмыс құжаттарында көзделген жұмыстарды неғұрлым ұсақ жұмыстарға бөлуге, оларды шартта (келісімшартта) көзделген көрсетілген жұмыстарды орындаудың бастапқы және түпкі мерзімдерін өзгертпей нақтылауға және толықтыруға жол беріледі.

11. Жалғаспалы жоспарлаудың жұмыс құжаттары ҒЗК мен оның бұйымдарын құрудың нақты кезеңдеріне кезең-кезеңімен қолдануға болатындай етіп әзірленеді.

12. ҒЗК құрудың бас кестесі (кесте-жоспары) осы ҒЗК бойынша орындаушылардың жұмыстарын орындау, ұйымдастыру, үйлестіру және бақылау үшін бағытталған. ҒЗК құрудың бас кестесі (кесте-жоспары) ұлғайтылған желілік модельді білдіре алады және ҒЗК мен оның негізгі бұйымдарын құру кезеңдеріндегі ұлғайтылған жұмыстардың

тізбесінен тұрады. ҒЗК құрудың бас кестесі (кесте-жоспары) және ҒЗК бұйымдарын құрудың кестелері (кесте-жоспарлары) жұмыстарды жүргізу мерзімі, тәртібі және орындаушылар бойынша өзара байланысты.

ҒЗК құрудың бас кестесі (кесте-жоспары): "Алғыжоба (Техникалық ұсыныс)" кезеңінде – алдын ала, "Нобайлық жоба" кезеңінде – нақтыланған кезең-кезеңмен әзірленеді. Бас әзірлеуші ұйым үш ай мерзімде нобайлық жобаға тапсырыс беруші келіскеннен кейін кестені (кесте-жоспарды) мүдделі ұйымдармен және тапсырыс берушімен келіседі және оны бекітеді.

13. ҒЗК құрудың бас кестесіне (кесте-жоспарына) және ҒЗК бұйымдарын құру кестелеріне (кесте жоспарына) енгізілген жұмыстар мынадай жұмыс құжаттарында:

1) "алғыжоба (Техникалық ұсыныс)" және "Нобайлық жоба" кезеңдерінде – алғыжобаны (техникалық ұсынысты) және нобайлық жобаны әзірлеудің тиісті кесте-жоспарларында;

2) кейінгі кезеңдерде – мемлекеттік тапсырыс беруші (тапсырыс беруші) және ҒЗК бас әзірлеушісі бекітетін ҒЗК бұйымдарын әзірлеу, өңдеу және дайындау жөніндегі кесте-жоспарларда;

3) ҒЗК (ҒЗК бұйымдарын) құруды қамтамасыз ету үшін жерүсті объектілерін, стендтерді, ғимараттарды күрделі салу, құру (қайта жаңарту, толық жабдықтау) жоспарларында егжей-тегжейленеді және нақтыланады.

14. ҒЗК бұйымдарын әзірлеу, өңдеу және дайындау жөніндегі кесте-жоспарлардың жобаларын "Нобайлық жоба" кезеңінде ҒЗК бас әзірлеуші-ұйымдар осы кезеңдегі нәтижелер негізінде бірлесіп орындаушы ұйымдармен әзірлейді.

ҒЗК бұйымдарын бас әзірлеуші ұйымдар нобайлық жобаны әзірлеудің кесте жоспарында белгіленген мерзімде ҒЗК бас әзірлеуші ұйымына тиісті ҒЗК бұйымдарын әзірлеу, өңдеу және дайындау жөніндегі кесте жоспарлардың жобаларын ұсынады.

15. ҒЗК бас әзірлеуші ұйымдар мен ҒЗК бұйымдарын бас әзірлеуші ұйымдары ҒЗК құру кезінде мыналарды:

1) жобалау мен сынаудың прогрессивті әдістерін пайдалану, сапаны қамтамасыз ету мен кепілдік беруге, өндірісті құру мен игеруді қысқартуға бағытталған жұмыстарды ұйымдастыру және іс-шараларды әзірлеуді;

2) жерүсті жағдайында ҒЗК ҰС басталғанға дейін ҒЗК бұйымдарын эксперименттік өңдеудің негізгі көлемін орындау. "Ұшу сынаулары" кезеңінде – жерүсті жағдайында, оның ішінде халықаралық шарттарды (құқықтық шектеулерді) орындауды есепке ала отырып, техникалық жағынан орындау мүмкін емес немесе берілген мерзімде экономикалық жағынан орынсыз өңдеуді ғана жүргізуді;

3) жұмыс режимінің ТТТ, ТТ бойынша шекті рұқсат етілетінін (экстремальдық) жағдайды қоса алғанда, шынайыға жақын жағдайда сынауы (АС және КС өткізуді);

4) жерүсті өңдеуді сондай-ақ ұшуда да жүйелер мен агрегаттардың жұмысын модельдеуді жүргізуге мүмкіндік беретін бірлесіп орындаушы ұйымдарда ҒЗК

бұйымдарын бас әзірлеуші ұйымда конструкторлық-технологиялық макет, кешенді модельдеуші стендтерді құруды нақты жүйелермен және құралдармен қоса алғанда, эксперименттік өңдеу үшін кешенді стендтер мен макеттерді құруды;

5) бұйымдардың тиісті сынақтары басталғанға дейін сынақ жабдықтары мен құралдарын іске қосуды;

б) жобаның іске асырылуын кешенді талдауды;

7) ҒЗК, оның бұйымдарын, материалдарын, жартылай өңделген өнімін құру, шығару және пайдалану кезінде экологиялық қауіпсіздікті және пайдалану қауіпсіздігін қамтамасыз етуді;

8) ҒЗК бұйымдары мен тұтастай алғанда ҒЗК-ны мақсатқа сай қолдану үшін жасаудың, монтаждаудың және дайындаудың прогрессивті, автоматты және автоматтандырылған құралдары мен сапаны бақылау әдістерін, сондай-ақ диагностикалық бұзбайтын бақылауды және ЭРБ бақылау сынақтарын енгізуді қарастырады.

ҒЗК бұйымдарын әзірлеуші ұйымдар мен әзірлеуші ұйымдар олардың бұйымдарын құру мен шығаруды технологиялық қамтамасыз ету жөніндегі жұмысты ұйымдастырады және жүргізеді.

16. ҒЗК және оның бұйымдарының сенімділігіне, ҒЗК пайдалану, оның құрамдас бөліктері мен жүйелері қауіпсіздігінің талаптары (оның ішінде экологиялық қауіпсіздік), сондай-ақ осы талаптарды растаудың тәртібі мен шарты ҒЗК-ге ТТТ-да және ҒЗК бұйымдарына ТТ көрсетілген.

17. ТТТ (ТТ) берілген сенімділік деңгейін, ҒЗК, оның құрамдас бөліктерін, жүйелерін пайдалану қауіпсіздігін (оның ішінде экологиялық қауіпсіздігін) қамтамасыз ету, растау және бақылау мақсатында ҒЗК (оның бұйымдарын) құру кезеңдерінде жүргізілетін жұмыстардың мазмұны мен орындалуына қойылатын талаптар, сондай-ақ осы жұмыс түрлерінің тізбесі СҚБ және пайдалану қауіпсіздігін қамтамасыз ету бағдарламаларына (бұдан әрі – ПҚҚБ) енгізілген.

СҚБ ТТТ (ТТ) бойынша құрылатын, барлық ҒЗК мен олардың бұйымдарына, сондай-ақ ТТ бойынша пысықталатын ҒЗК бұйымдарына әзірленеді. ПҚҚБ (оның ішінде экологиялық қауіпсіздігі) құрамдас бөліктеріне, жүйелерге және тұтастай ҒЗК-ға әзірленеді.

ҒЗК бас әзірлеуші ұйым ҒЗК, СҚБ және ПҚҚБ әзірлейді, ал бірлесіп орындаушы ұйымдар ҒЗК өзі де, осы бұйымдар да кіретін неғұрлым ірі құрылымдардың ҒЗК бұйымдарына көрсетілген бағдарламалардың құрамдас бөліктері болып табылатын ҒЗК бұйымдарының тиісті СҚБ және ПҚҚБ әзірлейді.

18. Алғыжобалардың (техникалық ұсыныстардың) және нобайлық жобалардың құрамына СҚБ және ПҚҚБ енгізіледі.

19. Бірлесіп орындаушы ұйымдар ТТ берген ұйымға келісу үшін СҚБ және ПҚҚБ ұсынады. Келісілген СҚБ және ПҚҚБ неғұрлым ірі құрылымдардың ҒЗК бұйымдарына,

тұтастай ҒЗК-ны қоса алғанда, бұйымдардың тиісті бағдарламаларын жасау үшін ТТ берген ұйым пайдаланады.

20. ҒЗК бас әзірлеуші ұйымдар, ҒЗК бұйымдарын бас әзірлеуші ұйымдар, ҒЗК бұйымдарын әзірлеуші ұйымдардың басшылары талап етілетін техникалық деңгейді, ҒЗК мен олардың бұйымдарын құруды негіздеу және мерзімін орындау, оларды өңдеу толықтығы мен жеткілікті болуын, конструкторлық, (оның ішінде пайдалану), технологиялық құжаттаманың сапасы, ҒЗК (оның бұйымдарын) құрудың әрбір кезеңінде жоспарланған жұмыстардың сапалы орындалуын, тапсырыс берушіге жеткізілетін өнімнің сапасы мен жинақтылығын, сериялық (бір реттік) шығару және пайдалану процесінде ҒЗК мен олардың бұйымдарының талап етілетін сапасы мен сенімділігінің деңгейін беруді және ұстауды қамтамасыз етеді.

ҒЗК бас әзірлеуші ұйым және ҒЗК бұйымдарын әзірлеуші ұйым ТТТ (ТТ) талаптарының уақтылы және сапалы орындалуын, конструкторлық құжаттаманың сапасын, эксперименттік өңдеу толықтығы мен жеткіліктілікті болуын, құру, сериялық (бір реттік) шығару және пайдалану процесінде ҒЗК бұйымдарының сенімділігінің талап етілетін деңгейін қамтамасыз етеді.

21. ҒЗК бұйымдарын әзірлеуші ұйымдағы және жасаушы ұйымдардағы бастықтар мен лауазымды тұлғалар, оларға қатысты бөлікте ҒЗК мен олардың бұйымдарын өңдеу, дайындау және жеткізу сапасын бақылауды қамтамасыз етеді.

22. ҒЗК бұйымдарды, құрамдас бөліктерді, жүйелерді, агрегаттарды (құралдарды) әзірлеуші ұйымдар, оларға қатысты бөлікте ҒЗК бұйымдарын құруды аяқтау кезінде ҒЗК арналған ТТТ (ТТ) мен ҒЗК бұйымына арналған ТТ-да берілген сенімділікке қойылатын талаптарды бағалайды және растайды.

ҒЗК бұйымдарын, оның ішінде ЭРБ мен жинақтаушы элементтерді жасаушы ұйымдар (жеткізушілер) осы бұйымдарға арналған техникалық шарт (бұдан әрі – ТШ) талаптарына сәйкес олар жеткізетін бұйымдардың жұмыс істеу қабілеттілігі мен сақталуын қамтамасыз етеді.

23. ҒЗК және оның бұйымдарын құру кезінде ҒЗК бас әзірлеуші ұйымдар бірлесіп орындаушылармен бірге оқу-машықтану құралдарын, бейстандартты жөндеу - технологиялық және имитациялау-стенд жабдықтарын құруды, ҒМЗ жабдықтары мен ҒЗК бұйымдарын кәдеге жаратуға арналған жабдықтар, сондай-ақ қажетті конструкторлық (оның ішінде пайдалану) әзірлемені, технологиялық құжаттаманы және бағдарламалық математикалық қамтамасыз етеді.

24. ҒЗК мен олардың бұйымдарын құру процесінде эксперименттік сынаудың кешенді бағдарламаларына (бұдан әрі – ЭСКБ) сәйкес бұйымдардың жұмыс істеуінің ТТТ (ТТ) айтылған нақты шарттарға барынша жақындатылған жағдайларда оларды эксперименттік сынау (АС және КС) жүргізілуі тиіс.

ТТ бойынша әзірленетін ҒЗК барлық бұйымдары ҒЗК және оның бұйымдарын қабылдау сынақтарына (ҰС) тәжірибелік штаттық үлгілерді (олардың партияларын)

көрсету мүмкіндігін айқындау мақсатында алдын ала сыналады. Алдын ала сынақтар тізбелерін бұйымдардың ЭСКБ-ге қосады.

Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын өлшеу құралдары:

Қазақстан Республикасы министрінің м.а. "Техникалық реттеу және метрология саласында көрсетілетін мемлекеттік қызмет стандарттарын бекіту туралы" 2015 жылғы 26 маусымдағы № 730 бұйрығымен бекітілген, нормативтік-құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізбесінде № 11764 тіркелген, мемлекеттік қызмет көрсету стандартына сәйкес берілетін өлшеу құралдар типті немесе метрологиялық аттестацияларды бекіту жөніндегі сертификатпен расталады.

Қазақстан Республикасының бірлік өлшеулерін қамтамасыз ету мемлекеттік жүйесінің тізілімінде тіркеледі және өлшеулерді бірыңғай қамтамасыз ету саласындағы нормативтік құжаттарға сәйкес расталады.

25. Жұмыстардың сапасын және ТТТ-да (ТТ-да) берілген талаптардың (оның ішінде сапасының, қауіпсіздігінің, сенімділігінің) орындалуын бақылау мақсатында құру және шығару кезеңдерінде жұмыстардың нәтижелеріне сараптаманы бас ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-конструкторлық мекемелер және/немесе бағыттар бойынша осы сияқты басқа да ұйымдарды тарта отырып, зымыран-ғарыш өнеркәсібінің және тапсырыс берушінің ұйымдары жүргізеді.

26. Ғылыми, әлеуметтік-экономикалық және коммерциялық мақсаттағы ҒЗК және оның бұйымдарын құру, жасау және қолдану процесінде ғылыми-техникалық өнімдерінің, алынатын жинақтаушы бұйымдардың, тапсырыс берушіге жұмысты жеткізуге арналған жасалатын өнімнің сапасына бақылау шарттық (келісімшарттық) негізде жүзеге асырылуы мүмкін.

2-бөлім. Қазақстан Республикасы аумағында ғарыш зымыран кешендерін құру тәртібі

1. Алғыжобаны (техникалық ұсынысты) әзірлеу тәртібі

27. "Алғыжоба (техникалық ұсыныс)" кезеңіне дейін ҒЗК (ҒЗК бұйымдарын) құру орындылығын негіздеу, олардың конструкциясына және ғылым мен техниканың инновациялық жетістіктерінің сызбасына енгізу жолдарын анықтау бойынша ғарыш кеңістігін пайдалану саласындағы қызметін жүзеге асыруға лицензия негізінде және "Ғылым туралы" 2011 жылғы 18 ақпандағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес ғылыми-зерттеу және ТКЖ жүргізіледі.

Ескерту. 27-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Инвестициялар және даму министрінің м.а. 01.06.2016 № 464 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

28. ҒЗК-ға алғыжобаны (техникалық ұсынысты) әзірлеу тапсырыс берушінің ТТТ немесе ТТ бойынша шартқа (келісімшартқа) сәйкес жүргізіледі.

29. Алғыжобаны (техникалық ұсынысты) әзірлеу конкурс негізінде бірнеше ҒЗК бас әзірлеуші ұйым бірлесіп орындаушылармен бірге жүргізеді.

30. Тапсырыс беруші шарт (келісімшарт) жасасқанға дейін ҒЗК бас әзірлеуші ұйымдарға алғыжобаны (техникалық ұсынысты) әзірлеуге ТТТ (ТТ) немесе ҒЗК-ге ТТТ (ТТ) береді, сондай-ақ тапсырыс берушінің бас ғылыми-зерттеу институтына (бұдан әрі – ҒЗИ), тапсырыс беруші шартта (келісімшартта) немесе ТТТ, ТТ-да көрсетілген басқа ұйымдарға жібереді.

ҒЗК бас әзірлеуші ұйым ТТТ (ТТ) алғаннан кейін екі айдан аспайтын мерзімде бірлесіп орындаушы ұйымдарға ҒЗК бұйымдарына, сондай-ақ, қажет болған кезде монтаждау-технологиялық құжаттаманы әзірлеуге, бағдарламалық-математикалық қамтамасыз етуді әзірлеуге және сынауға ТТ береді. ТТ-ны ҒЗК бас әзірлеуші ұйым бекітер алдында бірлесіп орындаушы ұйымдармен келісілуге жатады.

Бірлесіп орындаушы ұйымдар отыз күннен аспайтын мерзімде ТТ жобасын қарап және ТТ берген ұйымдарға ТТ-ның қабылданғаны немесе осы келіспеушіліктерді негіздей отырып, келіспеушіліктердің бар-жоғы туралы жазбаша хабарлайды. Келіспеушіліктер ҒЗК бас әзірлеуші ұйымдардың қатысуымен ұйымның бірлескен кеңесінде қаралады. Бірлесіп қарау процесінде шешілмеген мәселелер бойынша шешімді ҒЗК-нің бас әзірлеуші ұйым қабылдайды.

Мүдделі ұйымдардың бірлескен шешімі бойынша келісілген мерзімде бастапқы деректерді (ТТ-ға қосымша) әзірлеуге жол беріледі.

31. ҒЗК-ге алғыжобаны (техникалық ұсынысты) бас әзірлеуші ұйым тапсырыс берушімен келісім бойынша ҒЗК бұйымдарына (құрамдас бөліктерге, негізгі жүйелерге, агрегаттарға, құралдарға) алғыжобаларды (техникалық ұсыныстарды) бас әзірлеуші ұйымдарды айқындайды, осы Қағидалардың 30-тармағына сәйкес оларға ТТ береді және олармен шарттар (келісімшарттар) жасасады.

32. ҒЗК-ге алғыжобаны (техникалық ұсынысты) бас әзірлеуші ұйым бас бірлесіп орындаушы ұйымдармен бірге, ҒЗК бұйымдарына алғыжобаны (техникалық ұсынысты) әзірлеудің кесте-жоспарын екі айлық мерзімде дайындайды, бас бірлесіп орындаушы ұйымдармен келіседі және оны тапсырыс берушінің бекітуіне ұсынады.

Бұл ретте ҒЗК-ге алғыжобаны (техникалық ұсынысты) бас әзірлеуші ұйым бас бірлесіп орындаушы ұйымдардың ҒЗК-ға алғыжобаны (техникалық ұсынысты) әзірлеуінің және олармен келісудің тиісті кесте-жоспарларын, оларды әзірлеудің және олармен келісудің мерзімін айқындайды. Осы кесте-жоспарлар оның құрамдас бөліктері (қосымша) ретінде ҒЗК-ға кесте-жоспармен бір уақытта бекітіледі.

33. ҒЗК-ға алғыжоба (техникалық ұсыныс) ҒЗК құрудың мүмкіндіктерін пысықтаудың жеткілікті тереңдігін қамтамасыз ету мақсатында мыналарды:

1) нысаналы пайдалану мәселелерін пысықтау, негізгі тактикалық-техникалық сипаттамаларды айқындауды (оның ішінде берілгендермен салыстыру бойынша сипаттамалардың мәндерін арттыру мүмкіндігін айқындау) және ҒЗК (оның негізгі

бұйымдарын) қолданудан күтілетін тиімділігін бағалауды, ҒЗК радио электрондық құралдарды (бұдан әрі – РЭҚ) жиілік қамтамасыз ету мәселелерін пысықтауды және олардың халықаралық-құқықтық қорғау мүмкіндігін бағалауды, ҰС жүргізуге шектеулердің қолданылу жағдайларында сынақтар өткізуді алдын ала негіздеуді, халықаралық, әлеуметтік-экономикалық және ғылыми қолдану мүддесінде ақпаратты пайдаланудың мүмкіндігі мәселелерін пысықтауды, сондай-ақ коммерциялық негізде жобалар үшін алдын ала бизнес-жоспарды қоса алғанда, басқа тапсырыс берушілердің мүддесінде және халықаралық ғарыш нарығында пайдалану мүмкіндігін бағалауды;

2) ҒЗК бөлу сызбасы бойынша қысқаша техникалық сипаттама және ұсыныстар, ҒЗК жұмыс істеуі мен оны пайдалану ерекшеліктері, негізгі тактикалық-техникалық және пайдалану сипаттамаларын алуды қамтамасыз ететін ҒЗК мен оның бұйымдарының негізгі техникалық шешімдері мен жұмыс істеу қағидаттарын негіздеуді;

3) ҒЗК ықтимал нұсқаларын, туындаған техникалық және технологиялық проблемалар мен мәселелерді пысықтауды, тұтастай алғанда ҒЗК және оның бұйымдарының алдын ала энергетикалық, бұқаралық және габариттік сипаттамаларын пысықтауды; ҒМЗ іске қосу мен ұшыруға дайындаудың технологиясы тұрғысынан ҒЗК жиынтықтау нұсқасының оңтайлысын (ең үздігін) таңдауды негіздеуді, сенімділікті қамтамасыз етуді, қауіпсіздікті, эксперименттік және өндірістік базаның мүмкіндіктерінен, ҒЗК техникалық-экономикалық көрсеткіштерін рұқсатсыз іске қосудан қорғауды қамтамасыз етуді, сондай-ақ ҒЗК мен ҒЗК бұйымдарын пайдаланудың қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі негізгі сызба-конструктивтік және ұйымдық-техникалық шешімдерді пысықтауды;

4) ТТТ орындау толықтығын (мүмкіндіктерін) талдауды, ҒЗК жобасының іске асырылуын бағалауды, сондай-ақ ҒЗК-ге ТТ жобасы бойынша ұсыныстарды;

5) құрылатын ҒЗК мен оның бұйымдарының техникалық деңгейінің ғылым мен техниканың озық жетістіктеріне сәйкестігін талдауды, ҒЗК негізгі техникалық және пайдалану сипаттамалары және техникалық-экономикалық көрсеткіштері бойынша әлемдік ғарыш нарығындағы бәсекеге қабілеттілікті бағалай отырып, үздік қолданыстағы және әзірленетін ұқсас кешендермен салыстыруды;

6) ҒЗК бұйымдарын шығарудың қажетті технологиялық, өндірістік және ұйымдық-техникалық шарттарын алдын ала пысықтауды және айқындауды;

7) ҒЗК сенімділігінің нақты қолжетімді деңгейінің негіздемесін қамтитын сенімділікті қамтамасыз етудің алдын ала бағдарламасы, ҒЗК сенімділігінің осындай деңгейіне қол жеткізу мен оны растау үшін қажетті жұмыстар мен іс-шаралар тізбесін алдын ала негіздеуді, осы жұмыстар мен іс-шараларға қойылатын талаптарды, ҒЗК мен оның негізгі бұйымдарының сенімділігін қамтамасыз етудің ұйымдастыру-техникалық қағидаттары және оларды іске асыру тәртібін;

8) ҒЗК техника-экономикалық көрсеткіштерін алдын ала бағалау, өндірісті технологиялық қамтамасыз ету мен дайындауға, күрделі құрылысқа, ҒЗК құрудың алдын ала бас кестесін негіздеуге арналған шығындарды, сондай-ақ орындаушылардың тізбесін;

9) ТТТ-да айқындалған ішкі және сыртқы ықпал етуші факторларынан негізгі бөліктердің, негізгі жүйелердің, агрегаттардың (құралдардың) тұтастай алғанда болжамды істен шығулары пайда болған жағдайда ҒЗК ықтимал авариялық жағдайларын айқындау мақсатында сызбалық және конструктивтік шешімдерді алдын ала талдауды;

10) ҒЗК пайдалану қауіпсіздігін қамтамасыз етудің алдын ала бағдарламасын (экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз етуді қоса алғанда);

11) ҒЗК рұқсатсыз қолданудан қорғауды қамтамасыз ету жөніндегі жұмыстарды жүргізудің алдын ала бағдарламасын;

12) ҒЗК және ҒЗК нақты бұйымдарын және тұтастай алғанда ҒЗК құруды қамтамасыз ету үшін нобайлық жобалау кезінде орындауға жататын ғылыми зерттеулердің (оның ішінде технологиялық проблемалар мен мәселелер бойынша) тізбесі және осы зерттеулерді орындаушыларының құрамы бойынша ұсыныстарды;

13) алдын ала директивалық технологиялық құжаттарды;

14) нобайлық жобаны әзірлеу кезінде және ҒЗК мен оның бұйымдарын құрудың басқа кезеңдерінде, оның ішінде оларды жерүстінде сынау үшін орындалатын есептеу-теориялық және эксперименттік жұмыстар, макеттеу, математикалық және жартылай натуралық модельдеу жұмыстары бойынша тізбесі мен көлемін;

15) қоршаған ортаға әсерін бағалау, ҒЗК мен оның бұйымдарын құру, шығару және пайдалану кезінде, оның ішінде авариялық жағдайлар туындаған кезде де қоршаған ортаны қорғау мәселелерін пысықтауды;

16) экологиялық қауіпсіздігін есепке ала отырып, ҒЗК мен оның бұйымдарын құруды қамтамасыз ету мақсатында жабдықтардың, стендтердің, ғимараттар мен сынақ базаларының тізбесін көрсетуді, оның ішінде құру, жаңғырту, сатып алу немесе жалға алу қажет өндірістік және эксперименттік (сынау) базаларының мүмкіндіктері мен тұтынылатын қуаттылығын бағалауды;

17) қолданыстағы және әзірленетін бұйымдарды біріздендіру, стандарттау және пайдалану мүмкіндіктерін алдын ала талдауды;

18) нобайлық жобалар әзірленуі тиіс бұйымдардың тізбесін;

19) ҒЗК пайдалану (оның ішінде әзірлеуші ұйымдар және бас ҒЗИ ұсынған басқа да мақсаттар мен міндеттер үшін), оны жетілдіру перспективаларын талдау және ҒЗК бұйымдарын кейінгі әзірлемелерде қолдану мүмкіндігін айқындауды;

20) ҒЗК мен оның бұйымдарын шығару, сынау және пайдалану процесінде метрологиялық және эргономикалық қамтамасыз етуді алдын ала әзірлеу нәтижелерін;

21) ҒЗК мен оның бұйымдарына ҰС бастау үшін қажетті сенімділік деңгейін азайтпастан, оны құруға арналған шығыстарды қысқарту мақсатында ҒЗК бұйымдарын эксперименттік сынау процесінде физикалық сынауды математикалық сынаумен (модельдеумен) алмастыру мүмкіндіктерін алдын ала сынауды қамтуы тиіс.

Алғыжобаны (техникалық ұсынысты) әзірлеу процесінде мыналар:

22) басқарушы ақпараттық-есептеу кешенін математикалық және ақпараттық қамтамасыз ету, ұшуды және деректерді ҒМЗ жіберуге дайындау құралдарын (ұшу тапсырмасын және т.б.) жасаушы ұйымдарда және пайдаланушы ұйымдарда, тасымалдағыш зымырандарды сынауды және мақсатына сай қолдануға дайындауды бақылауды басқару жүйелері (оның ішінде автоматтандырылған) мәселелерін алдын ала пысықтау;

23) алдын ала баллистикалық негіздеу (ғарыш аппаратының шығарылу дәлдігін, орбитаның параметрлерін немесе ұшу траекториясын, ғарыш аппараттарын қондыру полигондарын және бөлініп шығатын бөліктері құлайтын аудандарды және т.б.);

24) жалғаспалы жоспарлаудың, ҒЗК құрудың алдын ала жұмыс құжаттарын (алдын ала бас кесте (кесте-жоспар), ҒЗК бұйымдарын құрудың алдын ала кестелерін немесе кесте-жоспарларын, ҒЗК (ҒЗК бұйымдарын) құруды қамтамасыз ету үшін жерүсті объектілерін, стендтерді, ғимараттарды күрделі салудың, құрудың (қайта жаңарту, толық жабдықтау) алдын ала жоспарларын әзірлеу;

25) технологиялық қамтамасыз етуді және шығаруға дайындауды қоса алғанда, ҒЗК мен оның бұйымдарын құрудың сметалық құнын алдын ала калькуляциялауды әзірлеу;

26) бұйымды технологиялық бөлуді және жинақтауды қамтамасыз ету үшін конструкторлық-технологиялық шешімдердің нұсқаларын талдауды қамтитын технологиялық қамтамасыз ету жөніндегі жұмыстар және осы кезең үшін оңтайлысын таңдау, сондай-ақ материалтану, технология, метрология және оларды шешу жолдары жөніндегі проблемалық мәселелерді анықтау жүргізіледі.

ҒЗК-ге арналған алғыжобаның (техникалық ұсыныстың) құрамдас бөліктері оның құрамдас бөліктеріне, негізгі жүйелеріне, агрегаттарына (құралдарына), ТТ берілген басқа бұйымдарға арналған алғыжобалар (техникалық ұсыныстар) болып табылады. Олар ТТ талаптарының сенімділігін, орындалуын талдауды қамтамасыз етудің алдын ала бағдарламаларын, алдын ала техникалық-экономикалық көрсеткіштерді, ТТ-ның және басқа талаптары жөніндегі материалдар қамтуы тиіс.

34. ҒЗК бұйымдарына алғыжобаларды (техникалық ұсыныстарды) бас әзірлеуші ұйымдар ҒЗК арналған алғыжобаны (техникалық ұсынысты) әзірлеудің кесте-жоспарында көзделген мерзімде ҒЗК арналған алғыжобаны (техникалық ұсынысты) бас әзірлеушінің қарауына тиісті алғыжобаларды (техникалық ұсынысты) ұсынады және ҒЗК арналған алғыжоба (техникалық ұсыныс) бекітілгенге дейін олардың алдында оларды қорғауды жүргізеді.

Бас әзірлеуші ұйым бірлесіп орындаушы ұйымдармен бірге, бір айдан кешіктірмей, ҒЗК арналған алғыжобаны (техникалық ұсынысты) тапсырыс берушіге, тапсырыс берушінің бас ҒЗИ-ге, тапсырыс беруші шартта (келісімшартта) немесе ТТТ, ТТ көрсетілген басқа ұйымдарға қарауына және сараптауына береді.

Тапсырыс берушінің және (немесе) конкурстық комиссияның, бас әзірлеуші ұйымның (ҒЗК бұйымдары бөлігінде) шешімі бойынша алғыжоба (техникалық ұсынысты) немесе оның жеке бөліктері ғарыш қызметімен айналысатын басқа да ұйымдарға қорытынды беру үшін қарауға жіберіледі.

Жалғаспалы жоспарлаудың алдын ала жұмыс құжаттарды бір уақытта алғыжобамен (техникалық ұсыныспен) жіберіледі.

35. Алғыжобаға (техникалық ұсынысқа) арналған қорытындыларды (ҒЗК мен оның бұйымдарының техникалық мәселелері, мемлекеттік экологиялық сараптамасы, оларды біріздендіру және стандарттау бойынша қорытындыларды қоса алғанда) келісуді жүргізетін ұйымдар қорытындысын тапсырыс берушіге, ҒЗК бас әзірлеушіге, конкурстық комиссияға және тапсырыс берушінің бас ҒЗИ-ге, сондай-ақ олардың шешімі бойына оларға қатысты бөлігінде басқа да ұйымдарға береді.

Тапсырыс берушінің бас ҒЗИ қорытындыларды дайындау процесінде алғыжобаға (техникалық ұсынысқа) ТТТ-ның немесе ҒЗК арналған ТТ-ның орындалуына талдау, үздік ұқсастықтармен ұсынылатын техникалық шешімдері мен ҒЗК негізгі сипаттамаларын алдын ала салыстыру мен бағалауды жүргізеді, нысаналы пайдалану мәселелерін пысықтайды және ҒЗК қолданудың күтілетін тиімділігіне алдын ала баға және тиімділік өлшемдері мен құны бойынша ҒЗК алдын ала баға, сондай-ақ әлемдік ғарыштық нарықта олардың бәсекеге қабілеттілігіне алдын ала баға береді. Көрсетілген жұмыстардың алынған нәтижелері бас ҒЗИ қорытындыларына енгізіледі.

Бұдан басқа, бас ҒЗИ қорытындыларында осы Қағидаларда, алғыжобаны (техникалық ұсынысты) әзірлеу және ҒЗК арналған ТТ жобасы бойынша ҒЗК бұйымдарын әзірлеуші ұйымдар ұсыныстарының негізділігі дәрежесі бойынша ТТТ-да (ТТ-да) көрсетілген осы нормативтік техникалық құжаттамалар (бұдан әрі – НТҚ) талаптарының орындалуын бағалау, алғыжобаның (техникалық ұсыныстың) әр бөлімін қарау нәтижелері, ҒЗК бұйымдарын әзірлеуші ұйымдар ұсынатын ТТТ-ға нақтылаулар мен толықтыруларды есе ала отырып, ТТТ-да берілген сипаттамалармен ҒЗК немесе оның бұйымдарын құру жөніндегі жұмыстарды жалғастырудың орындылығы мен мүмкіндігі туралы тұжырымдар келтірілуі тиіс.

Технология мен материалтану бағыттары бойынша бас ҒЗИ-дің қорытындылары түсіндірме жазбаның технологиялық бөлігінде жазылған технология және материалтану мәселелерін пысықтаудың техникалық деңгейін, толықтығы мен жеткіліктілігін бағалауды, технологиялық көрсеткіштерін базалық мәндерін есе ала

отырып, бұйымның технологиялылығы мен метрологиялық қамтамасыз етуді ұсынылатын конструкторлық-технологиялық шешімдердің іске асырылуын алдын ала бағалауды қамтиды.

36. Алғыжобаны (техникалық ұсынысты) әзірлеу конкурстық негіздерде бірнеше ҒЗК бас әзірлеуші ұйымға тапсырылған болса, онда қорытынды шығару үшін тапсырыс берушінің бас ҒЗИ-дің қатысуымен ғарыштық ақпаратты (өнімді) тұтынушылардың (тапсырыс берушілердің) қатысуымен ҒЗК тапсырыс берушісінің шешімімен бекітілетін конкурстық сараптама комиссиясы құрылады.

Конкурстық сараптама комиссиясының жұмыс істеу тәртібі мен мерзімі ҒЗК құру мәселелері бойынша шешім қабылдайтын ұйымның шешімімен анықталады.

Конкурстық сараптама комиссиясы ұсынылған алғыжобаларды (техникалық ұсыныстарды) және оларға қорытындыларды қарағаннан кейін мыналарды:

- 1) одан әрі әзірлеу үшін ұсынылатын алғыжобаны (техникалық ұсынысты);
- 2) одан әрі әзірлеу кезінде алғыжобаға (техникалық ұсынысқа) өзгерістер мен толықтырулар енгізу қажеттілігін айқындайды.

37. Конкурстық сараптама комиссиясының қорытындысы өз шешімімен (егер мұндай болса) конкурсты тағайындаған тапсырыс берушіге, сараптама жүргізген ұйымдарға (тұтастай немесе ішінара оларға қатысты бөлігінде), алғыжобаларды (техникалық ұсыныстарды) бас әзірлеушілерге ұсынылады.

38. ҒЗК арналған алғыжоба (техникалық ұсыныс) ҒЗК-дағы әзірлеуші бас ұйым (техникалық ұсыныс) оны ұсынғаннан кейін үш айдан аспайтын мерзімде тапсырыс берушінің қарауына жатады. Алғыжобаны (техникалық ұсынысты) қарау сараптамалық қорытындылар, оның ішінде тапсырыс беруші бас ҒЗИ-дің, конкурстық сараптама комиссиясының (егер конкурс өткізілсе) қорытындылары болған кезде ғана жүзеге асырылады. Қарау нәтижелері бойынша тапсырыс беруші алғыжобаға (техникалық ұсынысқа) қорытынды береді.

Оң қорытынды ҒЗК арналған түпкілікті ТТТ (ТТ) әзірлеу (нақтылау) және белгіленген тәртіппен ҒЗК (ҒЗК бұйымдарын) құру жөніндегі жұмыстарды одан әрі жүргізу туралы шешім қабылдау үшін негіз болып табылады.

39. Алғыжобаны (техникалық ұсынысты) әзірлеуші бас ұйым бірлесіп орындаушы ұйымдармен бірге, алғыжобаға (техникалық ұсынысқа) тапсырыс берушінің қорытындысын алғаннан кейін екі айдан кешіктірмей, қажет болған кезде, ҒЗК арналған алғыжобаға (техникалық ұсынысқа), оның ішінде жалғаспалы жоспарлаудың алдын ала жұмыс құжаттарына өзгерістер (толықтырулар) енгізеді.

Пысықталған алғыжоба (техникалық ұсыныс) бойынша қорытындыны қарау және беру алғыжоба (техникалық ұсыныс) бойынша берілетін тәртіппен жүзеге асырылады.

40. Алғыжобаны (техникалық ұсынысты) қарау нәтижелері әзірленген немесе нақтыланған ҒЗК арналған ТТТ (ТТ) жобасы ҒЗК әзірлеуші бас ұйыммен оның түсу сәтінен бастап бір ай мерзімде келісіледі.

ҒЗК (ҒЗК бұйымдарына) арналған келісілген ТТТ (ТТ) ҒЗК тапсырыс беруші бекітеді, жұмыстарды одан әрі жүргізу туралы шешім қабылданған сәттен бастап үш айдан кешіктірмей, кешенді әзірлеуші бас ұйымға береді.

Тапсырыс беруші бекіткен ТТТ ҒЗК құруға қатысатын барлық ұйымдардың орындауы үшін міндетті және одан әрі ТКЖ жүргізуге арналған шартты (келісімшартты) жасасу үшін техникалық негіздеме болып табылады.

ТТТ-ны нобайлық жобалау процесінде оны келіскен немесе бекіткен ұйымдардың бірлескен шешімі бойынша түзетілуі мүмкін.

2. Нобайлық жобаны әзірлеу және оны қарау тәртібі

41. "Нобайлық жоба" кезеңіндегі жұмыстардың мақсаты:

1) ТТТ (ТТ) орындауды қамтамасыз ету үшін тұтастай алғанда ҒЗК, оның жекелеген құрамдас бөліктерін, жүйелерін, агрегаттарды (құралдарды), бейстандарттық өлшеу және бақылау құралдарын, оқу-жаттығу құралдарын және ҒЗК басқа да бұйымдарын құру жөніндегі негізгі сипаттамаларды, техникалық және технологиялық шешімдерді кешенді (теориялық және эксперименттік) негіздеу, сондай-ақ ҒЗК мен оның бұйымдарының техникалық-экономикалық көрсеткіштерін негіздеу;

2) шығаруға дайындау үшін, жерүсті ғарыш инфрақұрылымының қажетті объектілері мен ғимараттарын салу үшін тұтастай алғанда ҒЗК және оның бұйымдарына жұмыс конструкторлық және технологиялық құжаттаманы жобалау және шығару мақсатында бірлесіп орындаушы ұйымдармен бастапқы деректерді әзірлеу және келісу болып табылады.

42. ҒЗК және оның бұйымдарын нобайлық жобалауды ҒЗК және ҒЗК бұйымдарын бас әзірлеуші ұйымдары ҒЗК арналған ТТТ, ҒЗК бұйымына арналған ТТ бойынша ұйымдар тапсырыс берушімен жасалған шартта (келісімшартта) айқындалған мерзімде және нобайлық жобаны әзірлеудің кесте-жоспарына сәйкес жүргізеді.

ҒЗК арналған нобайлық жоба әзірлеудің кесте-жоспарын ҒЗК әзірлеуші бас ұйым бірлесіп орындаушы бас ұйымдармен бірге, ҒЗК құрудың алдын ала бас кестесі (кесте-жоспары) және "Алғыжоба (Техникалық ұсыныс)" кезеңінде жүргізілген жұмыстардың нәтижелері негізінде, егер осы құжатта өзгеше мерзім белгіленбесе, тапсырыс берушімен келісімшарт (шарт) жасалғаннан кейін екі айдан кешіктірмей дайындайды. ҒЗК әзірлеуші бас ұйым әзірлеуші бас ұйымдармен кесте-жоспарды, оларға ПТ-ны келіседі және тапсырыс берушіге бекітуге ұсынады.

Бұл ретте ҒЗК әзірлеуші бас ұйым бірлесіп орындаушы бас ұйымдардың ҒЗК бұйымына нобайлық жобалар әзірлеудің тиісті кесте-жоспарларын әзірлеудің, келісудің және оған бекітуге ұсынудың қажеттілігін айқындайды. Осы кесте-жоспарлар ҒЗК

әзірлеуші бас ұйыммен келісілгеннен кейін оның құрамдас бөліктері (қосымшалары) сияқты ҒЗК арналған нобайлық жоба әзірлеудің кесте-жоспарын бір уақытта отырып бекітіледі.

43. Тапсырыс беруші берген ТТТ негізінде ҒЗК және ҒЗК бұйымдарын бас әзірлеуші ұйымдары ҒЗК арналған ТТТ алғаннан кейін екі айдан аспайтын мерзімде олармен, ҒЗК негізгі бұйымдарын әзірлеуге, монтаждау-технологиялық құжаттаманы әзірлеуге және басқа да ҒЗК жағадан құрылатын бұйымдарына, құралдарын әзірлеуге, алғыжобаны (техникалық ұсынысты) әзірлеу кезінде қажеттілігі анықталған нобайлық жобалау кезіндегі ғылыми (теориялық және эксперименттік) зерттеулер жүргізуге арналған ТТ тапсырыс берушімен (немесе оның нұсқауы бойынша тапсырыс берушінің ұйымымен) келісілген, бірлесіп орындаушы ұйымдарға береді (бұрын берілгендерін нақтылайды). Ғылыми зерттеулер жүргізуге арналған ТТ тапсырыс берушінің бас ҒЗИ-мен келісілуге жатады.

ТТ-да ҒЗК бұйымдарына нобайлық жобалардың мазмұнына қойылатын талаптар келтірілген.

Бірлесіп орындаушы ұйымдар алған сәттен он бес күннен аспайтын мерзімде ТТ жобасын қарап және ТТ берген ұйымдарға ТТ-ның келісілгені немесе осы келіспеушіліктерді негіздеумен келіспеушіліктердің бар-жоғы туралы жазбаша хабарлайды.

Бас әзірлеуші ұйымдар ТТ берген ҒЗК бұйымдарын әзірлеуші ұйымдар көрсетілген ТТ бекітілгеннен кейін бір айдан кешіктірмей осы тармақтың бірінші және екінші бөлігіндегі тәртіппен өздерінің бірлесіп орындаушыларына ҒЗК көрсетілген бұйымдарына кіретін бұйымдарды әзірлеуге арналған ТТ береді.

Бас әзірлеуші ұйымдар тапсырыс берушімен (немесе оның нұсқауы бойынша тапсырыс берушінің ұйымымен) келісуге жататын ТТ тізбесін жасайды және тапсырыс берушімен келіседі.

Нобайлық жобалау процесінде ТТ оған қол қойған ұйымдардың бірлескен шешімі бойынша түзетілуі мүмкін.

Мүдделі ұйымдардың бірлескен шешімі және ТТ талаптарын дамыту мен нақтылау үшін олар келісілген мерзімде келісілетін, бекітілетін және берілетін бастапқы деректерді (ТТ-ға толықтырулар) әзірлеуге жол беріледі.

44. Нобайлық жобалау кезінде ғылыми-теориялық және эксперименттік зерттеулер нобайлық жобалардың шығуына дейін аяқталады және олардың нәтижелері нобайлық жобаларға енгізіледі.

ҒЗК нақты бұйымдарын және тұтастай алғанда ҒЗК нобайлық жобалау кезіндегі ғылыми зерттеулердің нәтижелері мыналар:

1) ұшу сызбасын, пайдалы жүктемелерін (пайдалы жүкті), ҒЗК бұйымдарының жұмыс істеуінің оңтайлы шарттарын (режимдерін) таңдау жөніндегі ұсыныстар;

- 2) ҒЗК бұйымдарының және конструкциялық материалдарының онтайлы сипаттамаларын таңдау жөніндегі ұсыныстар;
- 3) ҒЗК бұйымдарын жерүсті сынау үшін эксперименттік және сынақ базаларының жұмыс істеп тұрғандарын пайдалану және жаңаларын құруды дайындау жөніндегі ұсынымдар;
- 4) ҒЗК, оған кіретін объектілерді, бұйымдар мен ғимараттарды ықтимал бір ізге түсіру жөніндегі ұсынымдар;
- 5) жерүсті сынақтары мен ҰС жүргізу бағдарламаларының жобалары мен әдістері жөніндегі ұсынымдар;
- 6) ҒЗК, оның құрамдас бөліктерінің, жүйелерінің, агрегаттарының (құралдарының), бағдарламалық бұйымдарының сенімділігін қамтамасыз ету мен бақылау әдістемелерін әзірлеу (үлгілік әдістемелер базасында);
- 7) ҒЗК РЭС жиілігін қамтамасыз ету және оларды халықаралық-құқықтық қорғау жөніндегі ұсынымдар;
- 8) ҒЗК, оның құрамдас бөліктері мен жүйелерін және осы қауіпсіздікті айқындау мен бақылау әдістемесін қамтамасыз ету жөніндегі ұсынымдар;
- 9) ҒЗК рұқсатсыз іске қосудан қорғалуын тексеру мен бағалау бағдарламаларын әзірлеу жөніндегі ұсынымдар;
- 10) жаңадан әзірленетін (жаңғыртылатын, пысықталатын) ҒЗК (оның бұйымдарын) құру, шығару, пайдалану (тасымалдауды және сақтауды қоса алғанда) процесінде, оның ішінде авариялық жағдайлар туындаған кезде қоршаған ортаны қорғау шаралары бойынша ұсынымдар;
- 11) қоршаған ортаға әсерін бағалау әдістемесін және ҒЗК бұйымдарын сынау, пайдалану және кәдеге жарату кезіндегі экологиялық қатерді қоса алғанда, аумақтардың экологиялық мониторингілеу әдіснамасын әзірлеу;
- 12) ҒЗК мен оның бұйымдарын шығару және сынау процесінде метрологиялық қамтамасыз ету жөніндегі, оның ішінде автоматтандырылған құралдарды қоса алғанда, өлшеу мен бақылау әдістері мен құралдары жөніндегі ұсынымдар;
- 13) арнайы сынаулар жүргізу жөніндегі ұсынымдар;
- 14) ҒЗК мен оның құрамдас бөліктерін эргономикалық қамтамасыз ету жөніндегі ұсынымдар;
- 15) Конструкцияларды, материалтануды және бұйымдар технологиясын дамыту мен біріздендіруді кешенді жобалау, сондай-ақ жаңа материалдар мен жабдықтарды шығару үшін өнеркәсіптік базаларды жасау мерзімін жобалау;
- 16) ҒЗК құру және ғылыми-техникалық жетістіктер барысында алынған ноу-хауды экономиканың басқа салаларына енгізу жөніндегі ұсынымдар;
- 17) ғарыш қызметтерін әлемдік нарыққа жылжыту жөніндегі ұсынымдар;
- 18) жаңа технологиялық процестер мен шешімдер жөніндегі ұсынымдар, бұйымдардың перспективалық элементтерінің үлгілерін дайындай отырып, арнайы

технологиялық жабдықтарды және жарактандыру құралдарын құру, сынау және жолға қою;

19) ҒЗК бұйымдарын дайындау үшін өндірістік базаны құру немесе жетілдіру, оны қосымша жабдықпен және аппаратурамен жарактандыру жөніндегі ұсынымдар.

Ғылыми зерттеулердің нәтижелері осы бұйымдарға ТТ берген ұйымдармен және осы ТТ келіскен тапсырыс берушінің бас ҒЗИ келісілетін есептермен ресімделеді.

45. ҒЗК (тапсырыс берушінің ТТТ бойынша құрылатын ҒЗК жекелеген құрамдас бөліктеріне) арналған нобайлық жоба мыналарды:

1) тізбелері алғыжобаны (техникалық ұсынысты) әзірлеу кезінде тізбелері айқындалған және қажет болған кезде толықтырылған есептеу-теориялық, эксперименттік және басқа да жұмыстар нәтижелері бойынша ТТТ-да (ТТ-да) берілген ҒЗК айқындалатын негізгі сипаттамаларын орындаудың негіздемесін;

2) нұсқалардың салыстырмалы бағасын (оның ішінде олардың технологиялылығын есепке ала отырып) және құрамдас бөліктердің, агрегаттардың (құралдардың) құрамы мен параметрлерін және олардың кешенді сызбадағы байланысын негіздеуді;

3) ҒЗК мен оның бұйымдарының таңдап алынған нұсқасын техникалық сипаттауды, ТТТ-ға сәйкес ҒЗК және ТТ-ға сәйкес оның бұйымдарын құру жөнінде қабылданған техникалық шешімдерді, таңдап алынған материалдарды, конструкцияны, жабындарды және отынның қабылданған құрамдастарын негіздеуді;

4) ҒЗК мен оның бұйымдарының жұмыс істеу, пайдалану ерекшеліктері, сақтау мерзімі мен шарттары, тасымалдау шарттары, регламенттік тексеру (техникалық қызмет көрсету) жөніндегі негізгі деректер, сондай-ақ пайдалану қауіпсіздігін қамтамасыз ету, пайдаланудан алу мен кәдеге жарату жөніндегі сызбалық-конструктивтік және ұйымдастыру-техникалық шешімдерді;

5) қоршаған ортаға әсерін бағалау, ҒЗК (оның бұйымдарын) құру, шығару, пайдалану (тасымалдау және сақтау) процесінде, оның ішінде авариялық жағдайлар туындаған кезде қоршаған ортаны қорғау жөніндегі шараларды;

6) өнеркәсіптік және экологиялық қауіпсіздікті қоса алғанда, ҒЗК ПҚҚБ-ын;

7) ҒЗК мен оның құрамдас бөліктерін эргономикалық қамтамасыз ету бағдарламасын;

8) қорғалатын мәліметтердің, оларды қорғау әдістері мен құралдарының тізбесін іске асыру жөніндегі іс-шараларды негіздеуді;

9) рұқсатсыз қолданудан ҒЗК-ні пайдалану қауіпсіздігі мен қорғалуын тексеруді айқындау және бақылау әдістемелерінің тізбесін;

10) есептеу-теориялық және (немесе) эксперименттік жұмыстардың нәтижелері негізінде ҒЗК (оның бұйымдарының) сенімділігіне қойылатын талаптардың орындалуын бағалауды, оның құрамдас бөліктерінің, жүйелерінің, негізгі

агрегаттарының (құралдарының), бағдарламалық бұйымдарының сенімділігін нормалауды, сондай-ақ авариялық жағдайларды табу құралдарының құрамын негіздеуді;

11) полигондық өлшеу құралдарының құрамын және оларға қойылатын талаптарды негіздеуді;

12) ҒЗК мен оның бұйымдарының техникалық-экономикалық көрсеткіштерінің нақтыланған бағасын, бұйымдарды шығаруды технологиялық қамтамасыз етуге және дайындауға, күрделі құрылыс салуға арналған шығындарды, ҒЗК құрудың нақтыланған бас желілік кестесін негіздеуді және орындаушыларды кооперациялауды;

13) ішкі және сыртқы әсер етуші факторлардан ҒЗК құрамдас бөліктерінің, жүйелерінің, негізгі агрегаттарының (құралдарының) істен болжалды шығуы пайда болған жағдайда тұтастай алғанда, ҒЗК авариялық жағдайларын анықтау мақсатында сызбалық және конструктивтік шешімдерді кешенді талдау нәтижелерін, бұйымдарды көрсете отырып, авариялық жағдайлардың тізбесін, олардың ықтимал істен шығуын және авариялық жағдайлардан шығудың ықтимал жолдарын, сондай-ақ ҒЗК бұйымдарының қауырт элементтерінің тізбесі бойынша және қауырт технологиялық процестері мен операциялардың тізбелері бойынша ұсыныстарды;

14) ҒЗК мен оның құрамдас бөліктерін бөлудің нақтыланған сызбаларын;

15) жерүсті және ҰС жүргізу әдістерінің және олардың нәтижелерін бағалау әдістерінің, оның ішінде расталатын сипаттамалардың сәйкестігін бағалау әдістерінің тізбесін;

16) ҒЗК негізгі бұйымдарын біріздендіру мен стандарттаудың қажетті деңгейін қамтамасыз ету жөніндегі талаптарды орындау туралы деректерді;

17) пайдалану құжаттамасының тізбесін;

18) арнайы сынаулар тізбесін;

19) қажетті эксперименттік, сынау және өндірістік базалардың нақтыланған құрамын, сипаттамасын, қажетті қуаттарын және олар тиесілі ұйымды көрсете отырып, олардың жеткіліктілігін негіздеуді, сондай-ақ олардың қысқаша техникалық сипаттамаларымен және нысаналы мақсатымен жаңадан құрылатын (сатып алынатын) эксперименттік, есептеу, өлшеу және өндірістік құралдарының тізбесін;

20) ТТТ-ға (ТТ-ға) сәйкес осы ҒЗК үшін құрылатын оқу-жаттығу құралдарының, бейстандарттық өлшеу және бақылау құралдарының құрамын;

21) ҒЗК негізгі бұйымдарының және тұтастай алғанда ҒЗК үшін жалпы түрдегі сызуларды, теориялық және габариттік сызуларды, сызбаларды, олардың сипаттамасын ;

22) жерүсті эксперименттік сынау мен ұшу сынаулары кезеңдерінде ақпараттың жиналуына қарай ТТТ мен ТТ-да берілген сенімдікке қойылатын талаптарды қамтамасыз ету және растау мақсатында ҒЗК мен оның бұйымдарын кейінгі кезеңдерінде жүргізілетін жұмыстар мен іс-шаралардың тізбесін қамтитын СҚБ қамтуы

тиіс. Бұл ретте, СҚБ ТТТ мен ТТ-да берілген сенімдікке қойылатын талаптарды растау үшін кешеннің негізгі бұйымдарын жерүсті және ҰС кезеңдерінде талап етілетін ҒЗК негізгі бұйымдарының санын көрсете отырып, математикалық және жартылай натуралық модельдеу, макеттеу және эксперименттік сынау, математикалық қамтамасыз ету жөніндегі жұмыстарды, сондай-ақ тұтастай алғанда ҒЗК және кешен бұйымдарының сенімділігін қамтамасыз ету және бақылау әдістерінің тізбесін қамтиды.

Эксперименттік сынауды негіздеу кезінде ҒЗК мен оның бұйымдарының жекелеген сипаттамаларын тексеру мен растаудың тәжірибелік-теориялық әдісін пайдалану туралы, эксперименттік сынаудың кешенді бағдарламаларына сынақтардың түрлеріне бөлінген (жылу, жылу-ваккумдық, мықты, вибротөзімді, акустикалық, аэрогаз-динамикалық, динамикалық, пневмогидравликалық, айғақтық, ресурстық, климаттық, механикалық, электрлік және қолданыстағы нормативтік құжаттарға сәйкес сынақтардың барлық түрлері) дербес және кешенді сынақтарды қосу туралы;

басқа ҒЗК құрамында жекелеген бұйымдарға ұшу сынауларын (егер мұндай сынақтар қажет болса), шекті (экстремалды) режимдерде (оның ішінде қауырт элементтерде) сынақтар, сақталуына сынақтар, ұшу сынауларын жүргізу туралы мәселелер, сондай-ақ ҒЗК мен оның бұйымдарына эксперименттік сынақ жүргізу кезінде сыртқы және ішкі ауыртпалықтардың бір уақытта әсер етуін барынша имитациялауды қамтамасыз ету, математикалық қамтамасыз етуді сынау үшін әдістер мен құралдардың жеткіліктілігін негіздеу мәселелері міндетті түрде қарауға жатады;

23) ҒЗК бұйымдарын құру жөнінде конструкциялар мен технологиялық зерттеулерді технологиялық пысықтау, негізгі технологиялық шешімдерді негіздеу нәтижелері, өндірісті кейіннен дайындау үшін қажетті бастапқы деректерін, сондай-ақ мыналарды: дайындамалар алудың, өңдеудің, жинаудың, монтаждау мен сынаудың негізгі әдістеріне бағыттық технологиялық процесті қамтуға тиіс директивалық технологиялық құжаттарды;

24) арнайы технологиялық жарактандыру тізбесін;

25) өндірісті ұйымдастыру ерекшелігі бойынша нұсқауларды;

26) директивалық еңбекті қажет ететін;

27) бұйымдардың негізгі параметрлерінің құрамын, негізгі параметрлерді өлшеу дәлдігін, бақылау жүйесін құрудың таңдап алынған нұсқасын көрсете отырып, шығару, сынау және пайдалану процесінде метрологиялық қамтамасыз ету іс-шараларын негіздеуді;

28) құрылатын ҒЗК (оның бұйымдарының) техникалық деңгейінің ғылым мен техниканың озық жетістіктеріне сәйкестігіне салыстырмалы талдау мен бағалауды және ҒЗК жетілдіру перспективалары мен зымыран және ғарыш техникасын одан әрі дамыту міндеттерін шешу кезінде оны пайдаланылу мүмкіндігін бағалауды;

29) әлемдік ғарыштық нарықта бәсекеге қабілеттілікті бағалауды, коммерциялық негізде жобалар үшін нақтыланған бизнес-жоспарды, ел экономикасының басқа салаларына енгізу үшін алынған жетістіктердің тізбесін қамтуы тиіс.

ҒЗК нобайлық жобасын әзірлеу процесінде басқарушы ақпараттық-есептеу кешенін математикалық, бағдарламалық және ақпараттық қамтамасыз ету, тасымалдағыш зымырандарды және ғарыш аппараттарын (олардың бұйымдарын) жасаушы ұйымдарда және сынау базаларында мақсаты бойынша басқарудың автоматтандырылған жүйелерін қолдануға дайындықты сынау мен бақылауды басқару жүйелерін және т.б. ТТ мен осы Қағидалардың 45-тармағына және бастапқы деректерге сәйкес жұмыстар жүргізілуі тиіс.

Осы жұмыстарға:

30) бағдарламалық модульдердің, оларды іске асыру үшін жады ресурсы мен өнімділік резервінің, кіріс және шығыс деректердің, жұмыс істеу алгоритмдерінің, тестілер жинаудың тізбесін нақтылау және (немесе) әзірлеу жөніндегі жұмыстар;

31) баллистикалық негіздеуді нақтылау (ғарыш аппаратын шығару дәлдігі, орбитаның параметрлері немесе ұшу траекториясы, ғарыш аппараттарын қондыру полигондары және бөлініп шығатын бөліктері және т.б. құлау аудандары);

32) жалғаспалы жоспарлаудың жұмыс құжаттарының жобаларын әзірлеу, оларды келісу мен бекіту;

33) жобаның іске асырылуын кешенді талдау бағасын (нәтижелерін) нақтылау;

34) өндірісті технологиялық қамтамасыз ету мен дайындауды, оларды келісу мен бекітуді қоса алғанда, ҒЗК бұйымдарының сметалық құнын калькуляциялау жобаларын әзірлеу;

35) істен шығулар түрлерін, салдарын, қиындығын талдау (ІТСКТ) жөніндегі жұмыстар;

36) құрылатын ҒЗК пайдаланудан алғаннан кейін оны кәдеге жарату мүмкіндіктерін бағалау мақсатында конструкторлық-технологиялық шешімдерді негіздеу жөніндегі жұмыстар жатқызылады.

Көрсетілген жұмыстардың негізгі нәтижелері нобайлық жобаларға енгізіледі.

Жалғаспалы жоспарлаудың жұмыс құжаттарының жобалары нобайлық жобамен бір уақытта жіберіледі.

ҒЗК және ҒЗК негізгі бұйымдарын бас әзірлеуші ұйымдар тапсырыс берушінің индекстерін беру үшін ҒЗК, оның бұйымдарын, жүйелерді, агрегаттарды бөлу сызбаларын тапсырыс берушіге (немесе оның нұсқауы бойынша тапсырыс берушінің ұйымына) әзірлейді және береді. ҒЗК бұйымдарын бөлу сызбалары осы бұйымды әзірлеуге ТТ берген ұйыммен келісуге жатады.

ҒЗК арналған нобайлық жобаның құрамдас бөліктері оның бұйымына, жүйелері мен негізгі агрегаттарына (құралдарына), құрамдас бөліктеріне, монтаждауға, сондай-ақ "Алғыжоба (техникалық ұсыныс)" кезеңінде айқындалған және ТТ берілген

ҒЗК басқа бұйымдарына арналған нобайлық жобалар болып табылады. Олар СҚБ, есептеу-теориялық және эксперименттік жұмыстардың нәтижелері бойынша ТТ-ның орындалуын негіздеу, техника-экономикалық көрсеткіштер мен ТТ-ның басқа талаптары бойынша материалдарды қамтуы тиіс. Осы тармақтың талаптарын іске қосу немесе ҒЗК көрсетілген бұйымдарына қойылатын жаңа талаптарды қосу ТТ-да айтылады немесе бағыты бойынша ТТ-ны берген ұйымның, тапсырыс берушінің бас ҒЗИ-дің және ҒЗК бұйымдарын әзірлеуші ұйымның шешімімен ресімделеді. Нобайлық жобалар шығарылған ҒЗК бұйымдарын әзірлеуші ұйымдар ҒЗК бас әзірлеуші ұйымның, тапсырыс беруші бас ҒЗИ-дің және тапсырыс берушінің нұсқауы (шешімі) бойынша басқа да ұйымдардың және ҒЗК әзірлеуші бас ұйымның қатысуымен өздерінің нобайлық жобаларын ТТ берген бас әзірлеушінің алдында қорғауды жүргізеді.

46. ҒЗК әзірлеуші бас ұйым және құрамдас бөліктерді, жүйелерді, негізгі агрегаттарды (құралдарды) бас әзірлеуші ұйымдар нобайлық жобаны әзірлеудің кесте-жоспарында көзделген мерзімде ҒЗК қызмет көрсету құралдарын жобалау үшін бастапқы деректерді береді.

47. ҒЗК арналған нобайлық жоба ҒЗК бұйымдарын бас әзірлеуші ұйымдармен бірлесіп қарауға және тапсырыс берушіге, тапсырыс берушінің бас ҒЗИ-ге қорытынды жасауға нобайлық жобаны әзірлеудің жоспар-кестесінде көзделген мерзімде ҒЗК бас әзірлеуші ұйымға ұсынылады.

Нобайлық жобаның өнеркәсіптік қауіпсіздік сараптамасы және мемлекеттік экологиялық сараптамасы қолданыстағы 2007 жылғы 9 қаңтардағы Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексіне және "Азаматтық қорғау туралы" 2014 жылғы 11 сәуірдегі Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес жүргізіледі.

ҒЗК мен ҒЗК бұйымдарына арналған нобайлық жобалардың материалдары сараптама жүргізу және технологиялық қамтамасыз ету жөніндегі, оның ішінде конструкцияны шығару мен монтаждау кезіндегі технологиялылығы туралы, тиісінше стандарттау және бір ізге түсіру деңгейі туралы қорытындыны беру үшін шартта (келісімшартта) немесе ТТТ-да (ТТ-да) айқындалған мамандандырылған технологиялық, метрологиялық, монтаждау ұйымдарына, оларға қатысты бөлігінде стандарттау бойынша бас ұйымдарға жіберіледі.

ҒЗК арналған нобайлық жоба тапсырыс берушіге қарауға және ҒЗК бұйымдарына, жүйелерге және негізгі агрегаттарға (құралдарға) және ҒЗК басқа да бұйымдарына арналған нобайлық жобаларды қоса алғанда ҒЗИ-ге сараптамаға толық құрамда ұсынылады. Тапсырыс берушінің бас ҒЗИ бағыт бойынша, осы тармақта көрсетілген басқа да ұйымдарға жобалар оларға қатысты бөлігінде ұсынылады.

48. Нобайлық жобаға Бас ҒЗИ қорытындылар шартта белгіленген мерзімде тапсырыс берушіге, ҒЗК бас әзірлеушіге, сондай-ақ тапсырыс берушінің және ҒЗК бас әзірлеуші ұйымның шешімі бойынша – оларға қатысты бөлігінде басқа да ұйымдарға ұсынылады.

ҒЗК арналған нобайлық жобаның құрамдас бөліктеріне қорытындылар сондай-ақ нобайлық жобаның құрамдас бөлігін бас әзірлеуші ұйымға ұсынылады.

Технология және материалтану бағыттары бойынша тапсырыс берушінің бас ҒЗИ қорытындылары технология, материалтану мәселелерін пысықтаудың техникалық деңгейін, толықтығы мен жеткіліктілігіне және шығаруға дайындаудың (оның ішінде директивалық технологиялық құжаттаманы), бұйымдардың технологиялылығы мен қабылданған конструкторлық-технологиялық шешімдердің технологиялық іске асырылуын бағалауды, бұйымдардың материалдық, еңбек, құндық және ресурстардың басқа түрлері бойынша іске асырылуын, метрологиялық қамтамасыз ету деңгейін, бұйымның технологиялылығын, бақылауға жарамдылығы мен жөндеуге жарамдылығын бағалауды, сондай-ақ экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету және жұмыс істейтіндердің денсаулығын сақтау жөніндегі іс-шаралардың жеткіліктілігін бағалауды қамтуы тиіс. Ел экономикасының басқа салаларына технология және материалтану саласындағы жетістіктерді енгізу жөніндегі ұсынымдар да келтіріледі.

49. ҒЗК арналған нобайлық жоба ҒЗК бас әзірлеуші ұйым ұсынғаннан кейін үш айдан аспайтын мерзімде оған қорытынды беру мақсатында тапсырыс берушінің қарауына жатады.

Тапсырыс беруші нобайлық жобаны осы Қағидалардың 45-тармағында көрсетілген қорытындылар болған кезде ғана қарайды.

Нобайлық жобаны қарау кезінде туындаған келіспеушіліктер бойынша шешімдерді тапсырыс беруші мен ҒЗК бас әзірлеуші ұйым бірлесіп қабылдайды.

Тапсырыс берушінің қорытындысы ҒЗК бас әзірлеуші ұйымға және тапсырыс берушінің бас ҒЗИ (көшірмесі) жіберіледі. Өзінің қорытындысында тапсырыс беруші ҒЗК бас әзірлеуші ұйымның тапсырыс берушінің қорытындыларын көбейту және оларға қатысты бөлігінде бірлесіп орындаушы ұйымдардың атына жіберу құқығын айтады.

50. ҒЗК бас әзірлеуші ұйым, егер тапсырыс беруші өзге мерзімді келіспесе, нобайлық жобаға тапсырыс берушінің қорытындысын алғаннан кейін екі айдан аспайтын мерзімде нобайлық жобаға қорытындыларда айтылған ескертулерді жою жөніндегі іс-шаралардың жиынтық жоспарын жасайды және білесіп бас орындаушы ұйымдармен және тапсырыс берушімен келіседі, осы Қағидалардың 45-тармағында айтылған жалғаспалы жоспарлаудың жұмыс құжаттарын ресімдейді және оларды келісілгеннен кейін бекіту үшін тапсырыс берушіге ұсынады.

Нобайлық жобалар шығарылған ҒЗК бұйымдарын бас әзірлеуші ұйымдар бірлесіп орындаушы ұйымдармен бірге, егер бас әзірлеуші мен тапсырыс берушінің бірлескен шешімінде өзгеше мерзім айқындалмаса, нобайлық жобаға тапсырыс берушінің қорытындысын алғаннан кейін бір айдан аспайтын мерзімде көрсетілген ескертулерді жою жөніндегі іс-шаралардың жиынтық жоспарын жасайды, оларды ТТ, берген ұйыммен келіседі, жалғаспалы жоспарлауды, тиісті құжаттарын нақтылауды жүргізеді

және оларды іс-шаралардың жиынтық жоспарын жасау және ҒЗК арналған жалғаспалы жоспарлаудың жұмыс құжаттарын нақтылау үшін ҒЗК бас әзірлеушіге ұсынады.

Жалғаспалы жоспарлаудың жұмыс құжаттарын ресімдеу, келісу және бекіту процесінде ҒЗК негізгі бұйымдарын сериялық шығаруды (егер ол орын алатын болса), сондай-ақ жинақтаушы бұйымдарды, осы бұйымдарды дайындау үшін қажетті жартылай өңделген өнімдер мен материалдарды шығаруды жүзеге асыратын ұйымдарды айқындайды. Жалғаспалы жоспарлау жұмыс құжаттарында осы ұйымдарда ҰС арналған тәжірибелік бұйымдардың белгілі бір санын шығарумен қарастырылған. Тапсырыс беруші мен бас әзірлеушінің бірлескен шешімі бойынша осы тәжірибелік бұйымдарды шығару сериялық шығаруға қою үшін бұйымдардың (бас үлгінің) белгілеу партиясын (сериясын) дайындау ретінде есептелуі мүмкін.

51. Нобайлық жобаны қарау нәтижелері бойынша тапсырыс беруші немесе оның нұсқауы бойынша ұйым ҒЗК құру жөніндегі жұмыстарды ұйымдастырады және бақылау мен қабылдауды жүргізеді.

3. ҒЗК-ның тәжірибелік бұйымдарына және макеттерге жұмыс құжаттамасын әзірлеу тәртібі

52. "ҒЗК-нің тәжірибелік бұйымдарына және макеттерге жұмыс құжаттамасын әзірлеу тәртібі" кезеңіндегі жұмыстардың мақсаты:

1) ҒЗК-нің тәжірибелік бұйымдарын және макеттерді (оның ішінде ҒЗК ЭСКБ, ҒЗК-нің бұйымдарын ЭСКБ және қажет болған кезде конструкторлық-технологиялық макеттерге, нобайлық жобаны әзірлеу кезінде жасалған осы құжаттаманың тізбесіне сәйкес ТШ және пайдалану құжаттамасын), дайындау мен оларды сынауға арналған конструкторлық құжаттаманың толық жиынтығын әзірлеу;

2) осы кезеңдерді (немесе келісу мерзімдерін) көрсете отырып, ҒЗК-ні құрудың кейінгі кезеңдерінде келісуге жататын құжаттардың нақты номенклатурасын (оның ішінде ТШ, қауырт элементтер тізбесін және бұйымдардың қауырт технологиялық процестерді, сынау бағдарламаларын, ҒЗК-нің бұйымдарын эксперименттік сынау жөніндегі есептерді) айқындайтын құжаттаманың тізбесін белгіленген тәртіппен әзірлеу және тапсырыс берушінің (немесе оның нұсқауы бойынша тапсырыс берушінің ұйымының) бекітуі;

3) тәжірибелік үлгілерді дайындау үшін технологиялық құжаттаманы әзірлеу;

4) бағдарламалық құжаттаманы әзірлеу болып табылады.

53. ҒЗК-нің тәжірибелік бұйымдарын дайындауға арналған конструкторлық құжаттама жинақтылығы бойынша қолданыстағы МемСТ 2.102-68 "Конструкторлық құжаттардың жиынтығы және түрлері" талаптарына сәйкес болуы, технологиялылығы жасаушы ұйым пысықтауы (немесе келісуі) тиіс.

Конструкторлық құжаттаманы технологиялылығына пысықтау нәтижелерін жасаушы ұйым қорытындымен (актімен) немесе ұйымда қолданылатын басқа құжатпен ресімдейді және тәжірибелік шығаруға дайындық актісіне қоса береді.

54. ҒЗК-нің тәжірибелік бұйымдарына арналған конструкторлық құжаттаманы әзірлеуді міндетті шарттары:

1) ТТТ-да, ТТ-да белгіленген талаптардың, оның ішінде бұйымдардың тиімділігін, сенімділігін, бір ізге түсіру деңгейін, пайдалану қауіпсіздігін және жұмыс істеу ресурстарын қамтамасыз етуге, сондай-ақ рұқсатсыз қолданудан қорғалуына қойылатын талаптарының орындалуын қамтамасыз ететін сызбалық-конструкторлық және технологиялық шешімдерді пайдалану;

2) ықтимал авариялық жағдайлардың тізбесін нақтылап, кейіннен сынауды күшейтіп бақылау, мақсатқа сай қолдануға жасауды, дайындауды ұйымдастыру үшін қауырт элементтер мен бұйымдардың қауырт технологиялық процестерінің тізбесін жасай отырып, ҒЗК-ні авариялық жағдайға және қоршаған ортаның ластануына әкеп соғатын ықтимал істен шығуларын және жүйелердің, агрегаттардың (құралдардың) бұзылуына талдау жүргізу, авариялық жағдайлардан шығудың циклограммаларын (оның ішінде авариялық жағдайларда пайдаланылатын персоналдың іс-қимылы жөніндегі нұсқаулықтарды) әзірлеу;

3) жерүсті жағдайында, оның ішінде имитациялық модельдеу негізінде тәжірибелік-теориялық әдісті пайдалана отырып, сынау бойынша жұмыстардың негізгі көлемін орындау туралы талаптарды қосу;

4) жинау және монтаждау жұмыстарын жүргізу мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету кезінде технологиялылығын қамтамасыз ету және прогрессивті технологияны қолдану;

5) ҰС-ын жүргізу және оған дайындау, ҒЗК мен олардың бұйымдарын мақсатқа сай қолдану кезінде бақылаудың, өлшеу мен техникалық диагностикалаудың (оның ішінде автоматтандырылған) тиімді әдістері мен құралдарын, сондай-ақ тиімді құралдармен және әдістермен монтаждаудың үнемді әдістерін қолдануды қамтамасыз ету;

6) пайдалану қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі талаптарды сақтау;

7) эргономика және техникалық эстетика талаптарын сақтау болып табылады.

55. ҒЗК-нің тәжірибелік бұйымдарына ТЖ МемСТ 2.114-70 "Техникалық шарт" сәйкес әзірленеді және егер бұйымдарды бір ұйым екіншісіне жеткізетін болса, сапаға, сенімділікке және кіріс бақылауына қойылатын талаптарды қамтиды.

Қауырт элементтерді және қауырт технологиялық процестерді қамтитын, қажет болған кезде, әзірлеу кезінде айқындалатын тәжірибелік бұйымдарға ТЖ сапалы дайындау мен монтаждауды қамтамасыз ететін технологиялық процестерге қойылатын арнайы талаптарды, кіріс бақылауының көлемін, бұйымдар мен қауырт элементтердің және қауырт технологиялық процестердің қосымша диагностикалық және жұмыс қабілетін бұзбайтын бақылауды (немесе дайындаудың технологиялық процестерін) белгілейді.

56. ТТ берген ҒЗК-нің бұйымдарын әзірлеуші ұйымдар осы бұйымдардың СҚБ және басқа құжаттаманың талаптары негізінде жалғаспалы жоспарлаудың жұмыс құжаттарында айқындалған мерзімде ҒЗК-нің көрсетілген бұйымдардың ЭСКБ жасайды, оларды ҒЗК бұйымдарын әзірлеуші ұйыммен келіседі және тұтастай алғанда ҒЗК-нің бұйымдарын тиісті жасау үшін ұсынады. Осы ҒЗК-ның құрамдас бөліктері, жүйелері, негізгі агрегаттары (құралдары) ЭСКБ, бұдан басқа, тапсырыс берушімен, ҒЗК-ні бас әзірлеуші ұйыммен, тапсырыс берушінің бас ҒЗИ-мен келісуге жатады.

ҒЗК-ні бас әзірлеуші ұйым СҚБ, ҒЗК ПҚҚБ, ҒЗК, ҒЗК бұйымдарына ЭСКБ және басқа конструкторлық құжаттама талаптарының негізінде бірлесіп орындаушы ұйымдардың (әзірлеушілер мен жасаушылардың) қатысуымен жалғаспалы жоспарлаудың жұмыс құжаттарында белгіленген мерзімде ҒЗК-ні ЭСКБ әзірлейді. Осы бағдарламаны тапсырыс берушінің бас ҒЗИ-мен, тапсырыс берушінің нұсқауы бойынша басқа ұйымдармен келіседі, одан кейін оны тапсырыс беруші бекітеді.

Бағдарламалар бекітілгеннен кейін осы бағдарламалар бойынша жұмыстар жүргізуге қатысушы ұйымдарға күнтізбелік он бес күннен кешіктірілмей жіберіледі.

ҒЗК ЭСКБ оларды келіскенге дейін осы бұйымдардың ЭСКБ бойынша, эксперименттік сынау жүргізуге жол беріледі.

Осы ҒЗК жүйелері құрамдас бөліктерінің ЭСКБ осы бұйымға ТТ-ны келіскен тапсырыс берушінің ұйымдарымен келісілуге жатады.

ЭСКБ құрамында бөлек бөліммен (кітаппен) технологиялық процестерді эксперименттік сынау бағдарламаларын шығаруға жол беріледі, оны технология және материалтану бағыттары бойынша бас ҒЗИ-мен, қажет болған кезде тәжірибелік бұйымдарды жасаушылармен келісіледі.

57. ҒЗК (құрамдас бөлігінің) ЭСКБ мына:

1) АС, КС, және ҰС ұшырайтын бұйымдардың (оның ішінде қауырт элементтері бар барлық бұйымдар) тізбесі мен құрамын;

2) АС, КС, және ҰС жүргізген кезде сынаулардың мақсаттары мен міндеттерін, оларды орындау тәртібі мен дәйектілігін;

3) конструкторлық-технологиялық және басқа макеттер мен тәжірибелік үлгілерде конструкторлық және технологиялық құжаттама жиынтықтарын сынаудың тәртібі мен көлемін;

4) жаңа технологиялық процестерді (оның ішінде жаңа физикалық және химиялық қағидаттарды, бұйымдарды дайындау мен бақылаудың әдістерін, сондай-ақ қиын технологиялық процестер мен операцияларды қолдануға негізделген), технологиялық процестердің дәлдігі мен тұрақтылығын, тиісті технологиялық жүйелер мен ҒЗК бұйымдарының сенімділігін қамтамасыз ету мақсатында эксперименттік расталуға немесе нақтылануға тиіс сипаттамалары мен режимдері сынаудың тәртібі мен көлемін;

5) қолданыстағы нормативтік құжаттарға сәйкес айқындалған АС және КС түрлері (жылу, жылу-вакуумдық, от (қозғалтқыш құрылғылары үшін), электр, төзімді,

вибротөзімді, акустикалық, динамикалық, пневмогидравликалық, ресурстық, механикалық, климаттық сынақтар және т.б.), сенімділікке қойылатын талаптардың орындалуын есепке ала отырып, сынаулардың түрлері мен кезеңдері бойынша бөлінген бұйымдардың саны, сынаулардың санын;

6) бірге жүретін (сабақтас) агрегаттардың (құралдардың) және жүйелердің әзірлеуші ұйымдар айқындаған электрлік қолданылатын және басқа макеттерде әртүрлі ықпал етуші факторлардың бір уақыттағы имитациясы кезінде өзара жұмыс істеуін сынаудың тәртібі мен көлемін;

7) экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін қолданылатын, оның ішінде авариялық жағдайларды жою үшін қолданылатын техникалық құралдарды сынаудың тәртібін;

8) негізгі пайдалану талаптарын сынау мен растаудың, сондай-ақ жұмыстарды кезеңдері бойынша бөле отырып, пайдалану құжаттамасын сынаудың тәртібі мен көлемін;

9) бұйымдардың жұмыс істеуі үшін қажетті математикалық және ақпараттық қамтамасыз етуді (алгоритмдерді, бағдарламаларды), оның ішінде борттағы есептеу машиналарын ұшуда, сондай-ақ ұшуды, жасаушы ұйымдарда және пайдаланушы ұйымдарда зымырандарды, тасымалдағыш зымырандарды, ғарыш аппараттарын автоматтандырылған басқару жүйелерін сынау тәртібі мен көлемін;

10) құрамын нақтылау жөніндегі жұмыстарды және бұйымдардың бақыланатын параметрлерінің жол берілетін ауытқуларын қоса алғанда, ҒЗК мен оның бұйымдарын метрологиялық қамтамасыз ету іс-шараларын іске асыру, сондай-ақ өлшем орындау әдістерін метрологиялық аттестаттау тәртібін;

11) бағдарламалар тізбесін, сынауды жүргізу әдістемелерін және нәтижелерін бағалауды;

12) сынау және өлшеу құралдарының (стендтердің, жабдықтардың, өлшеу жүйелерінің) тізбесін, олардың дәлдігі бойынша негізгі талаптарды және ақпаратты өңдеу құралдарының тізбесін, сынаулар мен өлшеулерге қатысатын персоналдың қауіпсіздігін қамтамасыз етуге қойылатын талаптарды;

13) жерүсті сынау кезінде бұйымдардың жұмыс істеуінің нақты шарттарын барынша имитациялауды қамтамасыз ету және бұйымдармен жұмыс істеуге рұқсат етілген шекті (экстремалды) режимдерінде сынауды жүргізу жөніндегі талаптарды;

14) сынау объектілерін, жабдықтарды, құжаттаманы, өлшем құралдарын жеткізу тәртібін;

15) АС пен КС және олардың түрлері бойынша есептілікті;

16) арнайы сынауларға (оның ішінде ұзақ жұмыс істейтін бұйымдарға арналған ресурстық немесе кезең-кезеңмен ресурстық сынауларға, ұзақ сақталатын сынауларға және т.б.) арналған арнайы бағдарламалардың тізбесін қамтиды.

ҒЗК (құрамдас бөлігінің) ЭСКБ міндетті түрде орындалуымен көзделген жерүсті сынауы ҒЗК ҰС басталғанға дейін оң нәтижелермен аяқталуы тиіс.

Қабылдау сынауларының үлгілері алдын ала сынаудан өтуі тиіс.

58. ҒЗК-нің ЭСКБ (ҒЗК-нің бұйымдарына ЭСКБ) белгіленген сынау түрлеріне әзірлеуші ұйымдар ҒЗК бұйымдарын сынаудың жеке бағдарламаларын әзірлейді.

Егер сынаулар басқа ұйымдардың сынау базасында жүргізілсе, онда көрсетілген бағдарламаларды осы ұйымдармен келіседі.

Жаңа технологиялық процестерге сынау өткізу үшін жасаушы ұйымдар және әзірлеуші ұйымдар жеке сынау бағдарламаларын әзірлейді.

Бұдан басқа, құрамдас бөліктерді, негізгі жүйелерді, агрегаттарды (аспаптарды) олардың КС өткізуге арналған сынаудан өткізу бағдарламалары ТТ берген ұйыммен, қажет болған кезде осы сынауларға қатысушы ұйымдармен және бас әзірлеушінің шешімі бойынша немесе тапсырыс берушімен бірлескен шешім бойынша келісілуге жатады (сынаулардың көлемінің толықтығы және ықпал ететін факторлар имитациясының бөлігінде).

Сынау бағдарламалары сынаудан өткен және тозудың әр түріне ұрынған бұйымның ақауы туралы талаптарды, сондай-ақ осы жұмыстың тәртібі мен орындау көлемін қамтуы тиіс. Ақау салдары сынаулар бойынша есептерде келтіріледі.

ЭСКБ көзделген технологиялық процесті сынаудан өткізуді аяқтауды бұйымды әзірлеуші ұйыммен, жасаушы ұйыммен келісіледі.

59. Пайдалану құжаттамасын әзірлеу жалғаспалы жоспарлаудың жұмыс құжаттарында белгіленген мерзімдерде пайдалану құжаттамасының тізбелері бойынша жүргізіледі.

4. ҒЗК-ны (ҒЗК-ның тәжірибелік бұйымдарын) жасау және оларды жерүсті өңдеу тәртібі

1-бап. ҒЗК-нің тәжірибелік бұйымдарының сапасы мен сенімділігін қамтамасыз ету жөніндегі жалпы ережелер

60. ҒЗК және олардың бұйымдарына жерүсті өңдеуден өткізу кезінде мынадай сынаудан өткізу, жеткізу және есептілік тәртібі жүзеге асырылады:

1) ҒЗК ЭСКБ және ҒЗК бұйымдарының ЭСКБ көзделген мөлшерінде ҒЗК-ге және оның бұйымдарына сынау өткізу осы Қағидалардың 58-тармағына сәйкес тиісті сынау бағдарламалары бойынша жүргізіледі;

2) анағұрлым ірі құрылым бұйымдарының құрамындағы (тұтастай ҒЗК-ға дейін) жерүсті сынауына арналған құрамдас бөліктің, жүйенің, агрегаттың (аспаптың) жеткізілімі нәтижелері тиісті есеппен (актімен) ресімделуі тиіс бұдан бұрынғы жоспарланған сынаулар сәтті аяқталғаннан кейін рұқсат етіледі;

3) ҒЗК ЭСКБ (ҒЗК бұйымдарының ЭСКБ) көзделген ҒЗК тәжірибелік бұйымдарының барлық АС аяқталу нәтижелері бойынша ҒЗК-нің осы тәжірибелік бұйымдарын әзірлеуші ұйымдар АС аяқталғаннан кейін бір айлық мерзімде есептерді шығарады;

4) ҒЗК ЭСКБ (ҒЗК бұйымдарының ЭСКБ) көзделген құрамдас бөліктердің, негізгі жүйелердің, агрегаттардың (аспаптардың) барлық КС аяқталуы нәтижелері бойынша әзірлеуші ұйымдар КС аяқталғаннан кейін бір айлық мерзімде осы Қағидалардың 58-тармағында көрсетілген есептерді шығарады, оларды бағдарламаларды келіскен бірлесіп орындаушы ұйымдармен келіседі. Есепті көрсетілген ҒЗК бұйымдарын әзірлеуші ұйымдардың және сынауларға қатысқан ұйымдардың басшылары бекітеді.

Бұйымды анағұрлым ірі құрылымның бұйым құрамында сынаудан өткізу құрамдас бөліктерге есептерді келіскеннен және бекіткеннен кейін жүргізіледі.

61. Жерүсті өндеу үшін ҒЗК-нің тәжірибелік бұйымдарын шығару конструкторлық жұмыс құжаттамасы бойынша, оның ішінде осы бұйымдарға арналған ТЖ және тиісті технологиялық құжаттама бойынша жүзеге асырылады.

62. Мамандандырылған монтаждау ұйымдарының жасаушы ұйымдарда тәжірибелік өндірісті дайындау және монтаждау объектісінде монтаждау жұмыстарына дайындау, тәжірибелік өндірісті дайындау жоспарлары мен монтаждау жұмыстарына дайындық жоспарлары бойынша жүргізіледі.

Ұйымдар бұл жоспарларды жалғаспалы жоспарлаудың жұмыс құжаттарында белгіленген мерзімдерде әзірлейді. Жоспарларды әзірлеуші ұйымдардың басшылары бекітеді.

Жоспарларда:

1) шығарушының ҒЗК-нің тәжірибелік бұйымдарына конструкторлық құжаттаманы (оның ішінде ТШ) пысықтау, сондай-ақ конструкторлық құжаттаманы технологиялық талдау;

2) жинақтайтын бұйымдарға, жартылай өңделген өнімдерге, материалдарға кіріс бақылау бойынша нұсқалықтарды әзірлеуді қоса алғанда, ҒЗК-нің тәжірибелік бұйымдарын жасаушы ұйымда шығаруға, сынауға, технологиялық жұмыс құжаттамасын (директивалық технологиялық құжаттамасын есепке ала отырып) әзірлеу, монтаждау объектісінде бұйымдарды монтаждау және шығару сапасын бақылау;

3) бұйымдарды конструкторлық-технологиялық сынақ өткізу үшін материалдық бөліктерді шығару;

4) әзірлеуші ұйымдармен бірлесіп қауырт технологиялық процестер мен операциялар тізбесін жасау;

5) әзірлеуші ұйым айқындаған конструкторлық-технологиялық және басқа да макеттерді шығару;

6) технологиялық процесс операциясының орындалуы туралы, оларға орындаушылардың, бақылаушылардың, лауазымды тұлғалардың қол қоюымен, операциялық кезенді бақылау бойынша белгі қойыла отырып, технологиялық төлқұжат ресімделетін ҒЗК бұйымдарының тізбесін жасау;

7) конструкторлық және технологиялық құжаттамада көзделген шарттарды (келісімшарттарды), оның ішінде жинақтайтын бұйымдарды (агрегаттарды, аспаптарды, ЭРБ, жинақтаушы элементтерді), материалдар мен жартылай фабрикаттарды, арнайы бақылау-тексеру жабдықтарын (аппаратураларды) және өлшеу құралдарын жеткізуге, сондай-ақ монтаждау жұмыстарын жүргізуге шарттарды жасау;

8) қажетті технологиялық, өндірістік және сынақ жабдықтарын дайындау;

9) өндірістік және экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету бойынша іс-шаралары;

10) ҒЗК-нің тәжірибелік бұйымдарының шығаруын және монтаждау объектісінде монтаждау жұмыстарды мен олардың бақылауын өткізуін қамтамасыз ету үшін қажетті нұсқаулықтар мен әдістемелер әзірлеу;

11) бұйымдардың түйістірілуі, сондай-ақ механикалық, пневматикалық, гидравликалық, электрлік және радиоэлектрондық жүйелердің жұмыс істеуі және олардың параметрлерін тексерілуі болғанда, технологиялық стендтердің құру;

12) қажет технологиялық жабдықтардың, өлшеу құралдардың және бақылау-сынау аппаратурасының жобалауын, шығаруын және сатып алу;

13) өндірісті метрологиялық қамтамасыз ету бойынша іс-шаралары;

14) бұйымдарды ақаусыз шығаруды қамтамасыз ету және материалдық ынталандыру бойынша іс-шараларын қарастыру;

15) технологиялық тәртіпті бақылау және оны сақтау бойынша іс-шараларды әзірлеу;

16) жұмыс істейтіндердің денсаулығын сақтау және қоршаған ортаны қорғау бойынша іс-шаралары қарастырылады.

ҒЗК тәжірибелік өнімдерін шығаруға тәжірибелік өндірістің дайындығы актімен (немесе басқа құжатпен) ресімделеді.

Технологиялық процестердің құжаттамасын қоса алғанда, технологиялық құжаттаманы әзірлеуде, технологиялық процестердің ажырамас бөлігі ретінде техникалық бақылау жүйесін (бақылау объектілерін, бақыланатын операциялардың тізбесін және олардың орындалу реттілігін, осы операциялардың техникалық жарақтандыруын, режимдерді, әдістерді, бақылауды механикаландыруды мен автоматтандыруды және жүйенің басқа да жиынтықтарын) әзірлеу (анықтау) қажет.

Конструкторлық құжаттама талаптары негізінде және бұйымдарды шығару сапасына тиімді бақылауды қамтамасыз ету шарттарына сүйене отырып технологиялық стендтерді құру қажеттілігін әзірлеуші ұйымдар анықтайды.

Сынақ (монтаж) нысанындағы монтаждау жұмыстарының дайындық жоспарларын сынақ, пайдаланушы ұйымымен келіседі.

63. Жиынтықтаушы бұйымдардың (агрегаттардың, аспаптардың, ЭРБ, жиынтықтаушы элементтердің) материалдардың және жартылай фабрикаттардың барлық номенклатурасын әзірленген конструкторлық құжаттамасына және кіріс бақылауының нұсқаулықтарына сәйкес кіріс бақылауына салады.

ЭРБ, жиынтықтаушы элементтердің, агрегаттардың (аспаптардың) кооперация бойынша жеткізілетін кіріс бақылауы жөніндегі нұсқаулықтарды осы бұйымдарды әзірлеуші ұйымдармен бірлесіп жасаушы ұйымдар әзірлеп, тұтынушы ұйымдармен келіседі.

Бұйымдардың кіріс бақылауы жөніндегі нұсқаулықтар жасаушы ұйымдағы және тұтынушы ұйымдағы бақылау әдістері мен құралдарының сәйкестігін көздеуге тиіс. Тұтынушы ұйымда аталған әдістер мен құралдардың айырмашылықтары болған кезде, олардың қолданылуы жеткізушімен, әзірлеуші ұйыммен келісілуі тиіс.

Сатып алатын ЭРБ, жиынтықтаушы элементтердің, материалдардың және жартылай фабрикаттардың кіріс бақылауы бойынша нұсқаулықтарды тұтынушы ұйымдар әзірлейді. Бұдан басқа, нұсқаулықтар жасаушы ұйымдармен (әзірлеушілермен) мынадай жағдайларда келісіледі, егер:

1) кіріс бақылауында қабылданатын аппаратура мен стендтер өз жүйелері бойынша жасаушы ұйымдардың қабылдау бақылауында қолданылатын ұқсас бұйымдардан ерекше болса;

2) сынақтардың параметрлері, нормалары, режимдері мен әдістері кіріс бақылауында ТЖ көрсетілген сынақтардың параметрлерінен, нормаларынан, режимдерінен және әдістерінен ерекше болса.

Нұсқаулықтар абоненттік есепке қойылуға тиіс. Нұсқаулықтардың өзгерістерін нұсқаулықтар келісілген барлық ұйымдармен келісіледі.

Сатып алатын ЭРБ, жиынтықтаушы элементтердің, материалдардың, жартылай фабрикаттардың кіріс бақылауы бойынша нұсқаулықтар тізбесін тұтынушы ұйымдар әзірлейді және тапсырыс берушімен (немесе оның нұсқауы бойынша тапсырыс берушінің ұйымымен) келіседі.

64. Егер ҒЗК тәжірибелік бұйымдардың бір үлгісі дәйекті түрде АС, КС өтіп, одан әрі ҒЗК ҰС қатысу үшін есепке қойылатын болса, оның ҰС дайындығы АС және КС нәтижелері бойынша айқындалады.

Аталған үлгінің анағұрлым ірі құрылым құрамына кіретін ҒЗК бұйымдары осы үлгіні жиынтықтау үшін есепке қою алдында осы Қағидалардың талаптарына сәйкес алдын ала сынақтан өтеді.

65. ҒЗК бұйымдарын әзірлеуші ұйымдар мен жасаушы ұйымдар анағұрлым ірі құрылымдағы ҒЗК бұйымдардың АС және КС тұтас ҒЗК-ге дейін қатысады, жүргізілген сынақтардың нәтижелері бойынша өз бұйымдардың түзетуін шұғыл түрде

жүргізіп, ҰС басталғанға дейін осы түзетулерді есептік-теориялық және (немесе) эксперименттік жұмыстардың нәтижелерімен дәлелдеп, олар тиісті қорытынды есептерге енгізіледі.

66. ҒЗК бұйымдардың барлық әзірлеуші ұйымдар өндіріс және жерүсті өңдеуі процесінде ҒЗК бұйымдардың орындаушы ұйымдарда авторлық қадағалауды жүзеге асырады.

Әзірлеуші ұйымдар мен жасаушы ұйымдар бұйымдардың шығару мен сынақ нәтижелерін талдап, әзірленген конструкторлық құжаттамасына түзетулерді енгізу үшін статистикалық деректерді жинақтайды.

67. ҒЗК тәжірибелік бұйымдарын әзірлеуші ұйымдар мен жасаушы ұйымдар алдағы уақытта бұйымдар үздіксіз шығарылатын жасаушы ұйымдардың өкілдеріне үздіксіз өндірістегі бұйымдардың технологиялығына талдау жүргізу үшін тәжірибелік өндіріс технологиясымен және конструкторлық құжаттамасымен танысуға тиісті қорытындыларды (актілерді) беру мүмкіндігін береді.

Алдағы уақытта ҒЗК бұйымдары топтама болып шығарылатын жасаушы ұйым:

1) директивалы технологиялық құжаттаманы талқылайды;

2) жаңа технологиялық процестер сынақтан өткізуге қатысады (келісім бойынша);

3) бұйымды жасаушымен бұйымның өндірістік технологиялығын және оның топтамалық жарамдылығын (ұйымдағы игерілген технологиялық процестерді, технологиялық жабдықтарды, жарақтарды, аспаптарды, бақылау мен сынақтардың құралдарын пайдалануды есепке ала отырып) қамтамасыз ету бойынша өз ұсыныстарын, сондай-ақ ұйымда қолданылатын стандарттардың және басқа техникалық құжаттардың қолданылуын келіседі;

4) технологиялық жабдықты жобалауға (талқылауға), қажет болған кезде, ТТ әзірлеуді қоса алғанда, өндірістік және сынақ базаларын дайындау және оларды техникалық қайта жарақтандыру бойынша жұмыстарды жүргізеді.

68. КС және ҰС үшін арналған тәжірибелік бұйымдардың шығарылған және қабылданған талқылауларды өзгерістер туралы хабарландырулар бойынша түзетілген конструкторлық құжаттама және тиісті технологиялық құжаттама бойынша жүргізеді. Өзгерістер туралы хабарландыруды әзірлеуші ұйыммен келіседі.

ҒЗК-нің басқа бұйымдардың талқылауына, немесе пайдалану құжаттамасында айтылған ТТ немесе шарттардың өзгерілуіне әкеліп соқтыратын талқылаулар, тәжірибелік бұйымдар құжаттамалардың өзгерілуі туралы хабарландырулар қосымша ТТ берген ұйымымен және тапсырыс берушімен (немесе оның нұсқауы бойынша тапсырыс берушінің ұйымымен) келісіледі.

69. Жасаушы ұйымдар ҒЗК-ң бұйымдарын жасау кезінде конструкторлық және технологиялық құжаттамасында әзірлеушімен келісілген жасаушы ұйымының нормативтік құжаттамасына сәйкес қателер есебін жүргізеді.

Жасаушы ұйымдар мен әзірлеуші ұйымдар оларға қатысты бөліктерде құжаттамадағы қателіктер себептерін талдайды, талдау нәтижелері бойынша осы себептерді жою бойынша шаралар қолданады және сынақтың кейінгі кезеңдері үшін бұйымдарды жеткізгенге дейін аталған шаралардың орындалу бақылауын жүзеге асырады. Талдау нәтижелер және қолданылған шаралар жыл сайынғы есептерде келтіріледі.

70. ҒЗК бұйымдардың конструкторлық құжаттамасының өзгерістерін бақылау үшін, түпнұсқалардың ұстаушылары болып табылмайтын, жасаушы ұйымдарда конструкторлық құжаттаманың толық жинағының есепке алынған бір бақылау данасы болуы тиіс. Өзгерістерді бір мезгілде конструкторлық құжаттаманың толық жинағының екі бақылау данасына (немесе түпнұсқаға, егер жасаушы ұйым ұстаушы болып табылса) енгізеді.

71. ҒЗК бұйымдарының сызбалардан және ТЖ-дан ауытқуы болмауы тиіс. Ерекшелік ретінде, сапасын және сенімділігін төмендетпейтін, сондай-ақ берілген бұйымдардың параметрлеріне ықпал етпейтін ауытқушылықтарға жол беріледі. Бұл ауытқушылықтарды жасаушы ұйым рұқсат карточкаларымен ресімдейді, олар сапа бойынша ұйым басшысының орынбасарымен келісіледі, жасаушы ұйымының бас инженері (оның орынбасары) бекітуі тиіс.

Бір мезгілде рұқсат карточкасында бұйымының сапасына және сенімділігіне әсер етпейтіні туралы, бұйымды одан әрі нысаналы пайдалануға жіберу туралы қорытындыны қоса алғанда, қабылданған ауытқудың негіздемелері, сондай-ақ ауытқу себептерінің қайталануын болдырмау бойынша іс-шаралар келтірілген болуы тиіс.

Жасаушы ұйымдар жіберілген ауытқушылықтардың тізбесін жасайды, олардың көшірмелері (олардан жекелеген үзінділер) бұйымдардың формулярларына (төлқұжаттарына) енгізіледі. Тізбеге (оның үзіндісіне) ұйымының басшысы (бас инженері), сапа бойынша басшысының орынбасары қол қояды. Жіберілген ауытқушылықтар ведомосының түпнұсқаларын жасаушы ұйымдар бұйымдардың пайдаланылуы аяқталғанға дейін сақтайды.

72. Кіріс бақылауында, осы бұйымдарды дайындау және оларды нысаналы қолдану процесінде ТШ (салалық стандарт ССТ, МЕМСТ) айтылған талаптардан ауытқушылықтар, сатып алатын жиынтықтаушы бұйымдардың (агрегаттардың, аспаптардың, ЭРБ, жиынтықтаушы элементтердің) ақаулықтары мен бас тартулары, материалдар мен жартылай фабрикаттардың кемшіліктері анықталған кезде материалдар мен жартылай фабрикаттар жарамсыз болып шығарылады және оларға рекламациялық актілер жасалынады. Ұйымдар жарамсыздық себептерін жою жөніндегі іс-шаралардың іске асыруын және зерттеу жүргізуін қамтамасыз етеді.

Жиынтықтаушы бұйымдардың, жартылай фабрикаттар мен материалдардың топтарында таңдау кіріс бақылауын жүргізу процесінде бас тартулар, ақаулықтар, кемшіліктер және ТШ (ССТ, МЕМСТ) белгіленген нормалардан ауытқушылықтар

анықталған кезде, барлық топты тұтас бақылауға алады немесе тұтас бақылау техникалық жағынан мүмкін болмаған немесе экономикалық жағынан қисынсыз болған жағдайда жарамсыз болып табылады. Тұтас бақылау кезінде жаңа бас тартулар, ақаулықтар, кемшіліктер және ауытқушылықтар анықталған кезде, барлық топ жарамсыз болып табылады.

Тұтынушы ұйым ТТ бойынша әзірленген ҒЗК тәжірибелік бұйымдарында ТШ-да немесе басқа конструкторлық құжаттамада айтылған талаптардан ауытқушылықтарды, бас тартулар мен ақаулықтарды анықтаған жағдайда ұйым ақаулықтар туралы хабарламаны және зерттеу актілерін жасайды. Ақаулықтардың себептерін зерттеу және ҒЗК бұйымдарына пысықтау немесе жөндеу жүргізу тәртібі мен мерзімдері ҒЗК бұйымын әзірлеуші мен жасаушының, ТТ берген ұйымының, тұтынушы ұйымының бірлескен шешімімен анықтайды.

73. Тәжірибелік бұйымдарды өндіру кезінде материалдарды, жартылай фабрикаттарды, жиынтықтаушы бұйымдарды есепке алу, сақтау және өндіріске беру есебі ұйымдастырылған болу тиіс, сондай-ақ типті немесе метрологиялық аттестациялау және сынақ аттестациялау, технологиялық және бақылау-тексеру құралдады бекіту мақсатында өлшеу құралдарын сынау.

74. ТТ берген әзірлеуші ұйымдар бірлесіп орындаушы ұйымдардың бұйымдарына жерүсті өңдеуін, СКБ, ҚҚБ, ЭПКБ, аралық жоспарлаудың жұмыс құжаттарында көзделген жұмыстарды толық және жеткілікті дәрежеде жүргізуіне, олардың бұйымдарын сынаққа жеткізу тәртібінің сақталу бақылауын жүзеге асырады.

75. Әзірлеуші ұйымдар пайдаланушы ұйымға (ғарыш айлағына) бұйымдар жеткізілгенге дейін екі ай бұрын ғарыш айлағына (монтаждау объектісіне) ҒЗК ҰС (оның бұйымдарын) дайындау, оған ұшу сынауларын жүргізу және сынақ нәтижелерін бағалау үшін қажетті конструкторлық (оның ішінде математикалық қамтамасыз ету бойынша және пайдалану) және технологиялық құжаттаманы жібереді. Пайдаланушы ұйым осы құжаттаманы алғаннан кейін ҰС қатысушы тәжірибелік бұйымының данасына қатысты өзгеріс енгізу ҒЗК (ҒЗК-нің құрамдас бөлігіне) тапсырыс берушінің рұқсатымен жүзеге асырылады.

2-бап. Дербес сынақтар және жұмыс құжаттамасын түзету

76. АС мақсаты:

1) әртүрлі ықпал ететін факторлардың имитациясымен бір мезгілде шынайыға жақын (оның ішінде рұқсат етілген шекті экстремалды режимдерде) жағдайларда ҒЗК-нің жекелеген тәжірибелік бұйымдарын сынақтан өткізу және жұмыс істеуін тексеру;

2) қауырт элементтердің, ЭРБ және жиынтықтаушы элементтердің сенімсіз бұйымдарын және жарамайтын режимдерін және жұмыс жағдайларын анықтау және жою;

3) жұмыс қабілетінің шегін (қорларын) анықтау, сынақ нәтижелері бойынша ТТ талаптарына ҒЗК тәжірибелік бұйымдардың сипаттамаларының сәйкестігін бағалау;

4) конструкторлық құжаттаманы түзету және оған "О" литерін беру (тек КС өткізілетін бұйымдарға "О" литерін бере отырып, конструкторлық құжаттаманы түзету осы сынақтардың нәтижелері бойынша жүргізіледі);

5) жаңа технологиялық процестерді сынақтан өткізу болып табылады.

77. ТТ берілген барлық жаңадан құрылатын, жаңғыртылатын, пысықталатын бұйымдар, сондай-ақ жұмыс істеу жағдайлары өзгерген және бекітілген ТТ-ға толықтырулар берілген кірме бұйымдар АС-қа ұшырайды.

АС жұмыс конструкторлық және технологиялық құжаттама бойынша дайындалған бұйымдарға рұқсат етіледі.

78. ҒЗК-нің және АС-ты тәжірибелік бұйымдарын жасау процесінде әзірлеуші ұйымдар:

1) осы Қағидалардың талаптарына сәйкес әзірлеушілер белгіленген конструкторлық-технологиялық және қолданыстағы үлгілердің, сондай-ақ ҰС үшін бұйымдарды (жеткізілімдерді, егер бұл ТТТ, ТТ айқындалса) жасалғанға дейін, сынақ үшін арналған ҒЗК-ні тәжірибелік бұйымдардың конструкторлық (оның ішінде пайдалану) құжаттамасын тексереді (өңдейді);

2) қажет болған кезде, директивалық технологиялық құжаттамаға түзету жүргізеді;

3) жасаушы ұйымының қатысуымен АС-ты макеттеу, дайындау және өткізу нәтижелері бойынша конструкторлық құжаттаманың түзетуін жүргізеді, оған түзетуден және тексергеннен кейін "О" литері беріледі. Әзірлеуші ұйым литердің берілгені туралы мүдделі ұйымдарға хабарлайды;

4) ТЖ айтылмаған режимдерде және жағдайларда ЭРБ және жиынтықтаушы элементтердің пайдалануын қосымша (қажет болған жағдайда) келіседі.

Әзірлеуші ұйымдар жасаушы ұйымдармен бірлесіп, Технологиялық құжаттаманың бірыңғай жүйесінің (бұдан әрі – ТҚБЖ) стандарттарына сәйкес тиісті литер бере отырып, технологиялық құжаттамаға тиісті түзету жүргізеді.

Жасаушы ұйымдар осы Қағидалардың 50-тармағына сәйкес сериялық (жеке) өндіріс (одан әрі сериялық және жеке өндірісте дайындалатын бұйымдар үшін) технологияның алдын ала талқылауын жүзеге асырады және технологиялық құжаттаманы пысықтайды.

79. АС кезіндегі ҒЗК-нің тәжірибелік бұйымдарының жеткіліктілігі осы кезеңде таңдап алынған, ҒЗК ЭӨКБ (ҒЗК бұйымдарын ЭӨКБ) айқындалған көлемінде, КС

ауысу үшін негіз болып табылатын осы Қағидалардың 60-тармағына сәйкес есептің шығарылуымен, соңғы орындалуындағы және штаттық жиынтығындағы осы бұйымдар сынақтарының оң нәтижелерімен расталуы тиіс.

Осы кезеңдегі сынақ жеткіліктілігі, сондай-ақ ресурстық сынақтармен расталады, бұйымдардың тізбесі ҒЗК ЭӨКБ (ҒЗК бұйымдардың ЭӨКБ) айқындалады.

3-бап. Кешенді сынақтар және жұмыс құжаттамаларын түзету

80. КС-тың мақсаты:

1) ҒЗК-ң бұйымдарын бірлесіп сынау және әртүрлі әсер ету факторларын бір мезгілде ұқсатып отырып, шынайылыққа жақын жағдайларда олардың өзара жұмыс істеуін (оның ішінде рұқсат етілген шекті (экстремалдық) режимдерде) тексеру; борттық және жерүсті есептеу машиналарына арналған бағдарламаларды және алгоритмдерді пысықтау, түйіндес (сабақтас) жүйелердің, агрегаттардың (аспаптардың) қиылысуларындағы конструкторлық және өндірістік ақауларды анықтау және жою;

2) бұйымдарды жасау технологиясының сынағын, жеткіліктілігін және сапа бақылауының тиімділігін (оның ішінде қауырт элементтерді), жеткіліктілігін және сынау жабдығы мен өлшеу құралдарын таңдауын тексеру және сериялық дайындау технологиясының сынауы (одан әрі сериялық түрде жасалатын бұйымдар үшін);

3) конструкторлық (оның ішінде пайдалану) және технологиялық құжаттаманы одан әрі сынау;

4) осы сынақтарды жүргізу кезінде қауіпсіздікті қамтамасыз етуді ескере отырып, жерүсті жағдайларында техникалық түрде жүзеге асыру мүмкін болатын авариялық жағдайды имитация кезінде бұйымдардың жұмыс қабілетін тексеру;

5) ҒЗК ТТТ, ТТ және ТЖ (олар болған жағдайда) тәжірибелік бұйымдардың сипаттамаларының сәйкестігін алдын ала бағалау, оның ішінде ТТТ-да, ТТ-да белгіленген тәртіппен және сенімділікті қамтамасыз ету бағдарламасында айқындалған көлемінде сенімділікке қойылатын талаптарын орындау, сондай-ақ бұйымдар жұмысының берілген ресурстарының (ресурстық сынақтары арнайы бағдарламалар бойынша жүргізілетін бұйымдардан басқа) қамтамасыз етілуін алдын ала бағалау;

6) конструкторлық және технологиялық құжаттама жиынтығының толықтығын және сынау дәрежесін тексеру;

7) ҰС бағдарламасына сәйкес оларды ҒЗК құрамында сынау үшін ҒЗК бұйымдарын техникалық дайындығын анықтау болып табылады.

81. "О" литері бар (АС жоспарланбаған бұйымдарды қоспағанда) конструкторлық құжаттама және ТЖ-да мен тиісті сынау бағдарламаларда көзделген көлемінде сынақтардан өткен тиісті технологиялық құжаттама бойынша дайындалған (түзетілген) ҒЗК бұйымдары КС-қа жіберіледі.

82. ҒЗК-ң бұйымдарын әзірлеуші ұйымдар және ҒЗК әзірлеуші бас ұйым КС процесінде:

1) КС нәтижелері бойынша конструкторлық құжаттамасына және борттық пен жерүсті есептеу машиналарының материалдық қамтамасыз етуіне түзету жүргізеді;

2) АС жоспарланбаған бұйымдарға конструкторлық құжаттаманың "О" литерін береді;

3) пайдалану құжаттамасын сынақтан жүргізеді және қосымша пайдалану құжаттамасын (қажет болған кезде) шығарады;

4) қорытындыларды келісу және беру үшін конструкторлық құжаттаманы ұсынады;

5) авариялық жағдайлардың тізбесін және олардан шығу тәртібін пысықтайды (нақтылайды);

6) ҰС жүргізу және нәтижелерін бағалау әдістемесін, оның ішінде ТТТ, ТТ талаптарына ҒЗК мен оның бұйымдар сипаттамасының сәйкестігінің бағалауын әзірлейді.

83. ҒЗК-нің тәжірибелік бұйымдарын әзірлеуші ұйымдар осы бұйымдардың ЭПКБ сәйкес жасау және эксперименттік сынау нәтижелері бойынша ҒЗК бұйымдарының ҰС дайындығы туралы қорытынды есептерді шығарады.

84. ҰС ҒЗК (оның бұйымдарының) дайындығы туралы қорытынды есеп:

1) ҒЗК мен оның бұйымдарының СКБ, ҒЗК ПҚҚБ, оның құрамдас бөліктері мен жүйелерін ПҚҚБ, ҒЗК ЭПКБ (ҒЗК бұйымдарын ЭПКБ) көзделген жұмыстарды орындау бағалауын және жинақталған нәтижелерін;

2) құрамдас бөліктердің, жүйелердің, негізгі агрегаттарды (аспаптардың) негізгі техникалық (тактикалық-техникалық) және пайдалану сипаттамаларының эксперименттік сынау нәтижелері бойынша нақтыланған мәндерін және осы мәндердің ТТТ-ға, ТТ-ға сәйкестігін алдын ала бағалауды;

3) борттық есептеу машиналардың, сондай-ақ ұшуды, сынақтарды және жасаушы ұйымдарда және пайдаланушы ұйымдарда бұйымды дайындауды бақылауды басқарудың ақпараттық жүйелерінің математикалық және ақпараттық қамтамасыз етудің (алгоритмдерді, бағдарламаларды) сынақ жеткіліктілігін және алдын ала бағалауды;

4) ҒЗК бұйымдарын жасау және алдын ала сынау кезінде эксперименттік пысықтау процесінде орын алған істен шығудың, ақаулардың, ауытқушылықтардың, сондай-ақ шаралардың тиімділігі мен жеткіліктілігін бағалау арқылы қорытылған деректерді, істен шығудың, ақаулардың, ауытқушылықтардың себептерін жою жөніндегі қабылданған шараларды көрсете отырып, жарнамалық актілердің тізбесін;

5) нобайлық жобада келтірілген схемалық және конструктивті шешімдерден ауытқуларды сипаттауын мен олардың себептерін;

6) АС, КС және алдын ала сынау нәтижелері бойынша бұйымдардың негізгі конструкторлық сынаулардың тізбесін, осы сынаулар тиімділігін және жеткіліктілігін

бағалауды, сондай-ақ бұйымдардың эксперименттік сынау нәтижелері бойынша құжаттардың сынау мен түзету толықтығын бағалауды;

7) ҒЗК бұйымдарының жұмыс ресурсына берілген талаптардың орындалуын бағалауды (ресурстық сынау арнайы бағдарлама бойынша жүргізетін ұзақ жұмыс істеу бұйымдары үшін алдын ала бағалауды) қоса алғанда, қолданыстағы нормативтік құжаттарға сәйкес сынақтардың нәтижелері бойынша ҒЗК және ҒЗК бұйымдарының сенімділігіне ТТТ, ТТ берілген талаптардың орындалуын алдын ала бағалауды;

8) экологиялық және өнеркәсіп қауіпсіздікті қамтамасыз ету бойынша іс-шаралардың жеткіліктілігінің және негізділігінің бағалауын қоса алғанда, ҒЗК, оның құрамдас бөліктерінің және жүйелерінің сынау және пайдалану қауіпсіздігін қамтамасыз ету бойынша материалдардың кешенді талдауын;

9) пысықталмаған (тексерілмеген) техникалық сипаттамалардың, жүргізілмеген конструкторлық сынақтарының (егер мұндайлар болса) тізбесін, қабылданған тәртібін және сынау (тексеру) мерзімін;

10) сынақтардың нәтижелері бойынша ЭРБ (оның ішінде шетелде өндірілген егер мұндайлар пайдаланылған болса,) пайдалану дұрыстығын, сондай-ақ олардың жұмыс режимдерінің, оларға ТЖ айтылған режимдерге сәйкестігінің бағалауын;

11) ҒЗК мен оның бұйымдарының стандарттау мен сәйкестендірудің нақты деңгейінің бағалауын (оның ішінде өлшеу құралдары және тексеру аппаратурасы, бақылау әдістері);

12) эксперименттік сынау кезінде пайдалану құжаттамасының әзірлеу мен сынау толықтығын және сынауды бағалауды;

13) сынау нәтижелері бойынша конструкциялар, құрылыстар мен жабу материалдарын қолданудың дұрыстығын бағалауды;

14) технологиялық процестердің, оның ішінде ҒЗК қауырт және технологиялылықтың, оның ішінде бұйымдардың қауырт элементтерінің дайындау сапасының бақылау сынауын бағалауды;

15) өндіру және сынау процесінде метрологиялық қамтамасыз етудің нобайлық жобада, кешенді эксперименттік пысықтаудың кешенді бағдарламасында (ҒЗК бұйымдарын эксперименттік пысықтаудың кешенді бағдарламаларында) айқындалған іс-шаралардың жеткіліктілігін және толықтығын бағалауды;

16) авариялық жағдайдан шығу бойынша тізбесі осы Қағидалардың 45-тармағында айқындалған іс-шаралар сынауларын бағалауды;

17) ҒЗК, оның құрамдас бөліктерін, жүйелерді, агрегаттарды (аспаптарды) эксперименттік пысықтаудың жеткіліктігі мен толықтығы және олардың ҰС техникалық дайындығы туралы қорытындыны қамтиды.

ҒЗК ҰС басталғаннан кейін аяқталатын бұйымдардың сынау нәтижелері бойынша, сондай-ақ бұйымдардың ұшу қамтамасыз етуінде қосымша эксперименттік

жұмыстардың нәтижелері бойынша қорытынды есептер сияқты, сол тәртіппен, қорытынды есептерге қосымша шығару қажет.

85. ҒЗК бас әзірлеуші ұйым ҰС басталғанға дейін бір айдан кешіктірмей, мемлекеттік тапсырыс берушіге (тапсырыс берушіге), өнеркәсіптің бас ҒЗИ-ға, тапсырыс берушінің шешімі бойынша басқа ұйымдарға олар ҒЗК және оның негізгі бұйымдарының ҰС әзірлігі туралы қорытындылар беру үшін кешеннің ҰС әзірлігі туралы қорытынды есепті береді.

ҒЗК ҰС әзірлігі туралы қорытынды есептерді кешенді ҒЗК бұйымдарын әзірлеуші ұйымдар ұшу сынаулары басталғанға дейін бір жарым айдан кешіктірмей, ҒЗК жүйелерінің, агрегаттарының, құрамдас бөліктерінің ҰС әзірлігі туралы жеке қорытындылар беру үшін тапсырыс берушіге, бас ҒЗИ-дің өздеріне қатысты бөліктегі бағыттары бойынша, ТТ берген ҒЗК және/немесе ҒЗК бұйымдарын бас әзірлеуші ұйым, тапсырыс берушінің және ҒЗК бас әзірлеуші ұйымның бірлескен шешімі бойынша басқа ұйымдарға береді.

ҒЗК жүйелерінің, агрегаттарының, құрамдас бөліктерінің ҰС әзірлігі туралы жеке қорытындыларды тапсырыс беруші бас ҒЗИ-мен ұсынады, сондай-ақ - тапсырыс берушінің шешімі бойынша басқа ұйымдарға есепке алу және оларды ҒЗК ҰС әзірлігі туралы бас ҒЗИ-дің қорытындысына енгізу үшін береді.

86. ҒЗК бұйымдарын әзірлеуші ұйымдар ҒЗК және оның бұйымдарының ҰС әзірлігі туралы қорытындыларда жазылған ескертулер бойынша ҰС бастау туралы шешім қабылдағанға дейін көрсетілген ескертулерді жою жөніндегі қабылданған шаралар туралы хабардар етеді.

5. Жобалау, салу және монтаждау тәртібі

87. ҒЗК объектілерін жобалау, салу және пайдалануға енгізу "Қазақстан Республикасындағы сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы" 2001 жылғы 16 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңы талаптарына сәйкес жүзеге асырылады.

88. ҒЗК құрылысына жобалау (жобалау-сметалық) құжаттамасын әзірлеуді ҒЗК-нің құру тапсырыс берушінің келісімшарт (шарт) негізінде құрылыс бойынша бас жобалау ұйымы жүзеге асырады.

89. Жобалау тапсырмасын (техникалық тапсырманы) тапсырыс беруші бекітеді.

90. Жобалау (жобалау-сметалық) құжаттамасы тапсырыс беруші бекіткен жобалау алдындағы құжаттамасына (техника-экономикалық негіздемесіне) сәйкес әзірленеді.

91. Жобалау тапсырмасына (техникалық тапсырмасына) және басқа да бастапқы мәліметтерге сәйкес әзірленген және келісілген жобалау алдындағы және жобалау

құжаттамасы объектілерді салуға арналған техникалық-экономикалық негіздемелері немесе жобалау-сметалық құжаттамасы ведомстводан тыс кешенді сараптаманың оң қорытындысы негізінде тапсырыс берушімен бекітіледі.

92. Салу-монтаждау және ұшу-реттеу жұмыстарын (ҚЖЖ және ҰРЖ) ҒЗК құру тапсырыс берушімен шарт (келісімшарт) бойынша бас мердігер жүзеге асырады.

6. Ұшу сынауларын өткізу тәртібі

1-бап. Ұшу сынауларын ұйымдастыру және өткізу тәртібі

93. Ұшу сынаулары:

1) ТТТ (ТТ) берілген қолдану және пайдалану жағдайларына барынша жақындатылған жағдайда және жұмыс істеуінің нақты жағдайында ҒЗК (оның құрамдас бөліктерінің және жүйелерінің) сипаттамаларын (оның ішінде рұқсат етілген олардың шекті мәндерін) жан-жақты тексеру мен растау;

2) ҒЗК-нің бұйымдарын және ҒЗК тұтастай эксперименттік сынаудың жеткіліктілігін және тиімділігін тексеру және пайдалану құжаттамасын сынау, жерүсті жағдайында ҒЗК және оның бұйымдарының сынауын жүзеге асыру мүмкін еместігіне байланысты, ҒЗК және оның бұйымдарының сынауын өткізу;

3) ҒЗК пайдалануға қабылдау мүмкіндігін айқындау мақсатында жүргізіледі.

94. Ұшу сынаулары ҒЗК мен олардың бұйымдарының қабылдау сынақтары болып табылады. ҰС жалпы басшылық жасауды тапсырыс беруші тағайындалатын (тапсырыс берушінің қабылдау комиссиясы) қабылдау комиссиясы жүзеге асырады.

Тапсырыс берушінің қабылдау комиссиясы өз шешімімен комиссия құрамынан ҒЗК-нің (сенімділігін қоса алғанда) техникалық және пайдалану сипаттамаларының бағалауын жүргізуін және пайдалану құжаттаманың сынауын қамтамасыз ететін жекелеген бөліктер, жүйелер және негізгі агрегаттар (аспаптар) сынағының басшыларын тағайындайды.

95. ҒЗК ҰС бағдарламасы не ұшу-конструкторлық және есептік сынақтарды өткізуді не оларды араластыруды көздейді. Әрбір нақты ҒЗК үшін ҰС өткізу тәртібін тапсырыс беруші мен ҒЗК бас әзірлеуші мүдделі министрліктермен (ведомстволармен), тапсырыс берушінің және бас ҒЗИ-мен және қажет болған кезде ғарыш өнімді (қызметтерді) тұтынушылармен келісілген бірлескен шешіммен айқындайды.

ҰС өткізілетін және әрбір іске қосудың міндеттері айқындалатын, "Ұшу міндетіне" және (немесе) "Іске қосу міндеттеріне" енгізілетін ҒЗК ҰС бағдарламасы негізгі құжат болып табылады. ҒЗК ҰС бағдарламаның орнына басқа құжаттардың шығарылуына рұқсат берілмейді.

96. ҒЗК ҰС бағдарламасын ҒЗК бас әзірлеуші ұйым, ҰС басталғанға дейін екі айдан кешіктірмей, өзінің нұсқауы бойынша тапсырыс берушінің ұйымдарымен бірлесіп

әзірлейді, пайдаланушы ұйыммен, тапсырыс берушінің бас ҒЗИ-мен, азаматтық қорғаныс саласындағы уәкілетті органмен келіседі. Бағдарламаны тапсырыс беруші бекітеді.

ҒЗК ҰС бекітілген бағдарламасын енгізілетін өзгерістерді немесе нақтылауларды әзірлеу, келісу және қарау тәртібі бағдарламаның өзіне арналған сияқты болады.

ҒЗК бас әзірлеуші бағдарламаның өзгерістерін және нақтылауларын әзірлеумен бір мезгілде мүдделі бірлесіп орындаушы ұйымдармен бағдарламаның өзгерістеріне келісу жүргізілгенге дейін осы өзгерістерді немесе нақтылауларды енгізу қажеттігін негіздей отырып, техникалық құжатты (есеп, анықтама) шығарады.

97. ҒЗК ҰС бағдарламасы:

1) сынақтардың мақсаты мен міндеттерін, сынақтарға қойылатын талаптарды, оларды орындау тәртібін;

2) сынақ объектілерінің тізбесін, құрамын және мақсатын;

3) ТТТ, ТТ талаптарын растау тәртібін және реттілігін;

4) пайдалануға беру кезінде ҒЗК мен оның бұйымдарының техникалық ахуалының бақыланбалығының деңгейін (егер бұл деңгей ТТТ, ТТ берілген болса) бағалау жөніндегі жұмыс тәртібін;

5) ҰС процесінде ҒЗК және оның бұйымдар сипаттамаларының бағалау мен анықталу бағдарламаларының және әдістемелерінің, сондай-ақ осы сынауларды дайындау мен өткізу бағдарламаларының және әдістемелерінің тізбесін;

6) телеметрикалық ақпараттың және сыртқы траекториялық өлшеудің толық сынау тәртібін;

7) сынақтардың түрлерін (ұшу-конструкторлық және есептік), олардың міндеттерін және мазмұнын, объектілерді іске қосу саны мен тәртібін қоса алғанда, сынақ түрлері бойынша бөлуді;

8) ҒЗК жекелеген бұйымдары үшін, оның ішінде басқа ҒЗК іске қосу кезінде пайдаланылатын бұйымдар үшін де ҰС өткізудің жеке бағдарламаларының тізбесін;

9) ғарыш айлағы қызметі күштерінің және құралдарының құрамын;

10) пайдалану жүйесінің, пайдалану сипаттамаларының және пайдалану құжаттамасының тексеру және сынау тәртібін;

11) эксперименттік сынау нәтижелерін еске ала отырып, сенімділікке (ҒЗК, оның құрамдас бөліктерінің және жүйелерінің пайдалану қауіпсіздігіне) ТТТ, ТТ берілген талаптарды растау тәртібін;

12) ТТТ, ТТ берілген және конструкторлық құжаттамада анықталған экологиялық және өнеркәсіп қауіпсіздігіне қойылатын талаптарды растау тәртібін;

13) бұйымдарды, жабдықтарды және қажетті құжаттаманы, сондай-ақ ҰС материалдық-техникалық қамтамасыз етуді жеткізу тәртібін;

14) старт және техникалық кешендерде бұйымдарды дайындау тәртібін;

15) құлау аудандарында ҒМЗ бөлінетін бөліктердің пайдалану тәртібін;

16) ҚР МЕМСТ Р 51143-2010 "Старттық кешендер және техникалық зымырандық-ғарыш кешендері. Сынаулар мен қабылдауға талаптар" мен басқа да нормативтік құжаттаманы есепке ала отырып, сынақтар бойынша есептіліктің нысанын және тәртібін;

17) мерзімінің ұзақ болуынан немесе ғарыш айлағында арнайы құралдарының болмауынан арнайы бағдарламалар бойынша өткізілетін сынақтардың тізбесін қамтиды

ҒЗК ҰС бағдарламасында қажет болған кезде тасымалдағыш зымыранның, ҒЗК жеке құрамдас бөліктерімен бірлесіп ғарыш аппараты сынауының тәртібі мен көлемі, көрсетілген сынаулардың өткізу бағдарламасының және әдістемесінің тізбесі, сондай-ақ ҰС процесінде тексеріске жататын ҒЗК соңғы сипаттамалар және талаптар мазмұнының тізбесі көрсетіледі.

Ұшу-конструкторлық сынаулардың негізгі міндеттері мыналар болып табылады:

18) ҒЗК бұйымдардың және тұтастай ҒЗК эксперименттік сынаудың жеткіліктілігін және тиімділігін тексеру;

19) жерүсті жағдайларында жүзеге асыру мүмкін емес сол бір сынауды және ҒЗК бұйымына конструкторлық тиісті құжаттамаға сынау жүргізу;

20) пайдалану жағдайында және нақты жұмыс істеу жағдайларында пайдалану құжаттамасын тексеру және сынау.

Есептік сынақтардың негізгі міндеттері мыналар болып табылады:

21) ҒЗК пайдалануға қабылдау мүмкіндігін айқындау және (немесе) кешенмен нысаналы міндеттерді шешу (орындау);

22) ҒЗК бұйымдарын сериялық өндіріске қою (егер сериялық дайындау көзделсе) жөнінде ұсынымдар әзірлеу.

ҰС бағдарламасы қоршаған ортаны, оның ішінде авариялық жағдайлар туындаған кезде қорғау жөніндегі іс-шараларды қамтуы тиіс.

98. ҰС басталғанға дейін:

1) экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету құралдарын қоса алғанда, ғимараттар мен құрылыстар құрылысы, жерүсті жабдығы объектілерінің және жүйелердің құрастыруы және реттелуі және олардың пайдалануға берілуі;

2) өнеркәсіп ұйымдары ғарыш айлағына қажетті конструкторлық, технологиялық және пайдалану құжаттамасының (тапсырыс берушімен келісілген тізімдер бойынша), оның ішінде ҒЗК мен оның бұйымдарының ҰС баллистикалық, математикалық, астрономиялық-геодезиялық және метрологиялық қамтамасыз ету жөніндегі құжаттамасының жеткізілуі;

3) "Рұқсаттар және хабарламалар туралы" 2014 жылғы 16 мамырдағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Қазақстан Республикасының радио электронды құралдарын және (немесе) жиілігі жоғары құралдарды, сондай-ақ радиожилік спектрін пайдалану үшін рұқсат алуы;

4) пайдаланушы ұйымдармен бірлесіп өнеркәсіп ұйымдар ҒЗК бұйымдарының жеткізілуі, құрастырылуы, реттелуі;

5) өнеркәсіп ұйымдары пайдаланушы ұйымдармен және ғарыш айлағымен бірлесіп техникалық және бастапқы кешендерде тексеру және іске қосу алдындағы жұмыстардың технологиясын пысықтауы, сондай-ақ олардың 2015 жылғы 23 қарашадағы Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес қауіпсіздік және еңбекті қорғау талаптарын сақтай отырып, ҒЗК бұйымдарының АС және КС өткізуі аяқталады.

Ескерту. 98-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Инвестициялар және даму министрінің м.а. 01.06.2016 № 464 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

99. ҰС дайындық аяқталғаннан кейін өнеркәсіптің және (немесе) ғарыш айлағының пайдалану ұйымдары бас әзірлеушілерімен бірлесіп ҒЗК ҰС дайындығы туралы акт жасайды. Актіні пайдаланушы ұйымның басшысы бекітеді және ҰС өткізу бойынша тапсырыс берушінің комиссиясына тапсырады.

100. ҒЗК ҰС бастау туралы шешімді эксперименттік сынау нәтижелерін, жалпы ҰС ҒЗК және құрамдас бөліктердің, жүйелердің, агрегаттардың (аспаптардың) дайындығы туралы баяндаманың жазбаша түрде ұсынылған ҰС дайындау қорытындыларын, тапсырыс берушінің қабылдау комиссиясының мүшелері – өкілдерінің және ұйымдардың баяндамаларын, ҰС ҒЗК дайындығының актілерін қарау негізінде, сондай-ақ ғарыш айлағы ҰС дайындығы туралы пайдаланушы ұйымдар басшыларының баяндамаларын және тапсырыс берушінің, тапсырыс берушінің бас ҒЗИ ҒЗК ҰС техникалық дайындығы туралы қорытындыларын қарау негізінде қабылдайды.

101. ҰС "О" литері (немесе одан жоғары литері) бар және эксперименттік сынаудың алдыңғы кезеңдерінде сынақ нәтижелері бойынша түзетілген конструкторлық және технологиялық құжаттама бойынша жасалған бұйымдар жіберіледі.

Әрбір тасымалдағыш зымыран, ғарыш аппараты ғарыш айлағына жіберілгенге дейін конструкторлық құжаттаманың талаптарына сәйкес, борттық есептеу машиналарының бағдарламаларында және алгоритмдерінде салынған немесе оларда қолданылатын параметрлер мен сипаттамалар айқындалады (бақыланады). Формулярларда және төлқұжаттарда осы параметрлер мен сипаттамалар мәндерінің бағдарламаларда (алгоритмдерде) салынған мәндерге сәйкестігі туралы қорытынды береді.

102. ҒЗК құрамында ҰС арналған құрамдас бөліктерді, жүйелерді, агрегатты (аспапты) жеткізуге нәтижелері тиісті есеппен ресімделуі тиіс жоспарланған алдыңғы сынақтар (анықталған ескертулерді жою жұмыстарын аяқтауды қоса алғанда) аяқталғаннан кейін рұқсат етіледі.

103. ҒЗК және оның бұйымдарын әрбір ҰС (ұшуына) дайындауды және осы сынақтарды жүргізуді пайдаланушы ұйым өнеркәсіп ұйымдарының және тапсырыс берушінің ұйымдарымен бірлесіп жүзеге асырады.

ҒЗК және оның бұйымдарын ҰС дайындау кезінде арнайы журналдарда технологиялық операциялардың орындалғаны туралы жазба жасалады, оған өнеркәсіп ұйымдарынан және әрбір операция бойынша орындаушылар мен бақылаушылар қол қояды. Келесі операцияны орындауға көшуге алдыңғы операцияны орындауға және бақылауға жауапты барлық тұлғалардың қолдары болған кезде ғана жол беріледі.

Ұшыруларды арнайы дайындықтан және сынақтардан өткен дайындық пен ұшырудың есебі жүзеге асырады. Дайындық пен ұшыру есебінің құрамына ҒЗК бас әзірлеуші ұйымның мамандары және олардың негізгі бұйымдары кірістірілген.

104. Ғарыш айлағында ҒЗК және оның бұйымдарын ҰС дайындауға байланысты техникалық шешімдерді, жұмыстарды техникалық басқаруды қарайды және тапсырыс берушінің комиссиясы қарастырады.

Қабылданған техникалық шешімге сәйкес жұмыстар бұйымды әзірлеуші әзірлеген, бұйымды әзірлеуге ТТ берген ұйыммен арнайы тапсырма бойынша жүргізілуі тиіс (қажет болған кезде бұйымының жасаушымен де).

Бұл ретте әзірлеуші ұйым арнайы тапсырма бойынша жұмыстар жүргізілгеннен кейін қажет болған кезде, қолданыстағы МЕМСТ 2.503-90 талаптарына сәйкес конструкторлық құжаттамаға тиісті өзгерістер енгізеді. Арнайы тапсырмалар бойынша жүргізілген барлық жұмыстардың нәтижелері бойынша арнайы тапсырмалар сияқты келісілетін және бекітілетін акті жасалады.

Арнайы тапсырмалар бойынша пысықтаулар мен жұмыстарды өнеркәсіп ұйымдары жүзеге асырады (кейіннен пайдалануға беруге жататын бұйымдардың үлгілері – жасаушы ұйым), ТББ және оларға ТӨ бақылайды.

105. Әрбір іске қосуға "ҒЗК өзге сынақтарының әдістемелік жоспарына" сәйкес "Ұшу міндеті" және (немесе) "Іске қосу міндеттері" жасалады.

Бұл құжаттарды тапсырыс берушінің (оның нұсқауы бойынша тапсырыс беруші ұйымының) қатысуымен ҒК бас әзірлеуші ҒЗК ҰС бағдарламасы негізінде әзірлейді және ҰС өткізу бойынша тапсырыс берушінің қабылдау комиссиясы бекітеді.

106. ҒЗК есептік сынақтарында ҒЗК, оның құрамдас бөліктерінің, жүйелерінің, агрегаттарының (аспаптарының) схемаларына және конструкциясына бұйымның эксперименттік пысықтау және алдыңғы ұшу сынаулары процесінде расталған сипаттамаларының, параметрлерінің, жұмыс режимдерінің және жұмыс істеу жағдайларының өзгеруіне алып келетін жетілдірулер мен өзгерістер енгізуге тыйым салынады.

Егер ҒЗК ҰС бағдарламасында осы Қағидалардың 95, 97-тармақтарына сәйкес ұшу-конструкторлық және есептік сынауларды араластыру көзделсе, онда

бағдарламада өзгерістер мен жетілдірулер енгізуге аталған тыйымның басталуы қолданылатын іске қосудың нөмірі көрсетілуі тиіс.

107. Әрбір іске қосу бойынша ғарыш айлағының қызметтері өнеркәсіп ұйымдарымен бірлесіп, тапсырыс берушінің қабылдау комиссиясы белгілеген мерзімде, бірақ іске қосудан кейін үш күннен кешіктірмей, Мемлекеттік комиссияға іске қосу қорытындыларының алдын ала талдау нәтижелерін баяндайды және бір ай мерзімде іске қосудың нәтижелері туралы техникалық есеп жасайды, оны ол өнеркәсіп ұйымдары мен тапсырыс беруші арасындағы өзара ақпарат алмасу туралы нормативтік және басшылық құжаттарға сәйкес таратады.

Әрбір іске қосудың нәтижелерін талдауды ғарыш айлағының қызметтері ҒЗК бас әзірлеушімен бірлесіп және бұйымдарды әзірлеушілердің, бас ҒЗИ-дің қатысуымен жүргізеді.

108. Ұшуда авариялардың себептерін зерттеу және бұйымдардың бұзылуы немесе ТТТ, ТТ айтылған және осы Қағидалардың 106-107-тармақтарына сәйкес есептерде келтірілген, техникалық немесе тактикалық-техникалық сипаттамаларға әсер ететін талаптардың орындалмауы бойынша жұмыстарды, сондай-ақ оларды жою жөніндегі іс-шараларды әзірлеу мен іске асыру бойынша жұмыстарды ТТ берген ұйыммен және тапсырыс берушімен (немесе оның нұсқауы бойынша тапсырыс берушінің ұйымымен) келісілген, бас әзірлеуші бірлесіп орындаушы ұйымдармен (қажет болған кезде) бірге әзірлеген арнайы бағдарламалар бойынша жүргізеді.

Арнайы бағдарламада бұйымдар авариялардың және бұзылулардың (ақаулықтардың) жан-жақты талдауы және авариялар мен бұзылулардың қайталап анықталған себептерін болдырмайтын бұйымдардың және іс-шаралардың жүргізілген өңдеулер тиімділігінің және жеткіліктілігінің қажетті есептік-теориялық және (немесе) эксперименттік тексерістерді қарастырады. Бұл жұмыстарға тапсырыс берушінің бас ҒЗИ-ын қатыстырады. Көрсетілген жұмыстардың нәтижелері бойынша тиісті техникалық есептер шығарылуы тиіс.

109. Ұшырулардың нәтижелеріне қарамастан, жеке өңдеудің және жасаудың бұйымдары жөніндегі ұйымдар, ҒЗК тұтастай бас әзірлеуші ұйым келесі ұшыруға дейін өткен ұшу мәліметтердің (ұшуға дайындығының) талдауын жүргізеді. Бұл ретте әрбір табылған бұзылу, ақаулық немесе рұқсат беру шегінде параметрлердің болу жағдайының тіркелуі және олардың себептерін жою бойынша іс-шаралар әзірленуі тиіс. Ұйымдар талдау нәтижелері және табылған бұзылуларды, ақаулықтарды жою және қабылданған іс-шараларды іске асыру бойынша есептерді шығарады.

Авариялық ұшудан, ұшуда бұйымдардың бұзылуымен немесе ТТТ, ТТ айтылған және бұйымдардың техникалық немесе тактика-техникалық сипаттамаларына әсер ететін талаптарды орындалмауынан болған ұшудан кейін, келесі ұшуды тек аварияның немесе бұзудың себептерін жойған соң, тиімділікті және жеткіліктілігін растау үшін қажетті есептік және эксперименттік жұмыстарды орындаған соң, ұшуда бұйымның

авария немесе бұзудың себептерінің қайталауын болдырмайтын іс-шараларды қабылданған соң немесе іске асырған соң жүзеге асырады.

Авариялық ұшудан кейін ҰС жалғастыру туралы шешімін ҰС шеңберінде кезекті ұшуға дайындық жұмыстардың басталуына дейін екі айдан кешіктірмей тапсырыс берушінің қабылдау комиссиясы қабылдайды.

ҒЗК бұйымдарын әзірлеуші ұйымдар мен жасаушы ұйымдар бас ҒЗИ-ге, тапсырыс берушіге (оның нұсқауы бойынша тапсырыс берушінің ұйымына) аталған қорытындыларды жасау үшін қажетті материалдарды уақтылы ұсынады.

2-бап. Ұшу сынауларын аяқтау тәртібі

110. ҒЗК-нің (оның құрамдас бөліктерінің, жүйелерінің, агрегаттары мен аспаптарының) ұшу сынауларын аяқтау және ҒЗК-ні пайдалануға қабылдау мүмкіндігі туралы шешімді Мемлекеттік комиссия ҒЗК сипаттамаларының мемлекеттік тапсырыс берушінің (тапсырыс берушінің) ТТТ (ТТ) талаптарына сәйкестігін, ұшу сынаулары бағдарламасын орындау толықтығын бағалау негізінде, сондай-ақ пайдалану құжаттамасының толықтығын, жеткіліктігін және сапасын тексеру және оның ҒЗК-ні одан әрі пайдалану (мақсаты бойынша пайдалану) үшін жарамдылық дәрежесін есепке ала отырып қабылдайды.

ҒЗК мен және оның бұйымдары сипаттамаларының ТТТ, ТТ талаптарына сәйкестігін бағалау есептік-теориялық бағалау, эксперименттік пысықтау, ұшу сынаулары (ұшу-конструкторлық және есептік) және арнайы сынақтар кезінде іске қосуға және іске қосуды (ұшыруды) дайындау нәтижелері бойынша жүргізіледі.

111. ҒЗК-нің ҰС аяқталғаннан кейін тапсырыс берушінің қабылдау комиссиясы бір ай мерзімде ҒЗК-нің ҰС бағдарламасының орындалуының, ҒЗК сипаттамаларының ТТТ, ТТ берілген талаптарға сәйкестігін, пайдалану құжаттамасын тексеру жеткіліктілігін бағалап, ҒЗК-ні пайдалануға қабылдау мүмкіндігі туралы, сондай-ақ сериялық өндірісті бастау (егер мұндай көзделсе) мүмкіндігі туралы қорытындысымен осы сынақтардың нәтижелері туралы акт жасайды.

Актіге тапсырыс берушінің қабылдау комиссиясының төрағасы мен мүшелері қол қояды және оны тапсырыс берушіге, ҒЗК-нің бас әзірлеушісіне береді.

Тапсырыс берушінің қабылдау комиссиясының актісіне ҒЗК ҰС бағдарламасын орындау нәтижелерін баяндай отырып, техникалық есепті және жою мерзімдері мен кезеңдерін көрсете отырып, ҰС процесінде анықталған және жойылмаған кемшіліктерді (егер мұндай кемшіліктер болған жағдайда) жою жөніндегі ұсынымдар мен ұсыныстары бар кемшіліктердің тізбесін қоса береді.

Тапсырыс берушінің қабылдау комиссиясы актісіне қосымшаларын тапсырыс берушінің бас ҒЗИ, сондай-ақ бас әзірлеуші ұйымдарға және ҰС қатысатын басқа ұйымдарға жібереді.

3-бөлім. Қазақстан Республикасының аумағында ғарыш зымыран кешендерін пайдалану (қолдану) тәртібі

1. ҒЗК пайдалануға енгізу тәртібі

112. ҒЗК және оның құрамдас бөліктерін пайдалануға енгізу тәртібі ҰС қорытындысы бойынша анықталады.

Тапсырыс берушінің объектілерінде пайдалануға енгізілуге ҒЗК, оның құрамдас бөліктері мен негізгі құралдары, сондай-ақ құрылыс аяқталғаннан кейінгі жерүсті және басқа да инфрақұрылым объектілері, сондай-ақ егер мақсаты бойынша әрі қарай пайдалану туралы шешім қабылданса, ҒЗК-нің сынақтағы құрамдас бөліктері жатады.

113. ҒЗК, оның құрамдас бөліктері мен негізгі құралдары, сондай-ақ құрылыс аяқталғаннан кейінгі жерүсті және басқа да инфрақұрылым объектілерінің пайдалануға енгізу тәртібі мен кезектілігі жалғаспалы жоспарлау әдісімен анықталып, олардың құрылысы және/немесе қайта құру құжаттамаларында айқындалуы тиіс.

114. Пайдалануға енгізу үстіндегі барлық ҒЗК-нің құрамдас бөліктері мен жүйелері конструкторлық құжаттамалардың талаптарына сай, толық жинақтастырылған, ТТТ (ТТ) немесе келісімде берілген кепілдік мерзімге ие болуы тиіс.

ҒЗК құрамындағы және инфрақұрылым объектілері мен ҒЗК-нің құрамдас бөліктеріндегі негізгі құралдарды пайдалануға енгізілу жұмыстарындағы жылжымалы агрегаттар негізгі құралдарды пайдалануға енгізілу жұмыстарынан бұрын қойылып, пайдалануға енгізіледі.

Жылжымалы агрегаттар жасаушы ұйым мамандарының қатысуымен пайдаланушы ұйымның күш-жігерімен және құралдарымен пайдалануға беріледі. Жұмыстардың нәтижелері агрегатты пайдалануға беру және оған жұмыс істеуге рұқсат беру туралы актімен ресімделеді, оның негізінде пайдаланушы ұйымның басшысы агрегатқа жұмыс істеуге рұқсат беру және оны тиісті лауазымды тұлғаға бекітіп беру туралы бұйрық шығарады.

Агрегат формулярында тиісті жазбалар жүргізіледі.

115. Жасаушы ұйымдар жұмыстарға тапсырыс берушімен жасалған шартта айқындалған мерзімде, бірақ жұмыстар басталғанға дейін кемінде екі ай бұрын пайдаланушы ұйымға шартқа (келісімшартқа) қоса берілген тізбелерге сәйкес барлық қажетті жабдық пен құжаттаманы толық көлемде (шарт бойынша) жеткізуге міндетті.

116. Технологиясы конструкторлық құжаттамада көзделмеген жұмыстарды орындау тәртібі мен дәйектілігі мемлекеттік тапсырыс берушімен (тапсырыс берушімен) – бұдан әрі мәтін бойынша – тапсырыс беруші – келісім бойынша бұйымды әзірлеуші ұйым әзірлейтін және жұмыстардың техникалық басшысы мен пайдаланушы ұйым басшысының орынбасары бекітетін техникалық шешімдерде айқындалады.

117. ҒЗК-нің құрамдас бөліктерін пайдалануға енгізу жұмыстарының тәртібі мен кезектілігін реттейтін негізгі техникалық құжаттар мыналар:

- 1) құрылыстар мен техникалық жүйелерге арналған жұмыс құжаттамасы;
- 2) конструкторлық және пайдалану құжаттамасы;
- 3) дербес және ҒЗК-ді сынақтарды жүргізу бағдарламалары мен әдістемелері.

ҒЗК құрамдас бөлігін бас әзірлеуші ұйым ҒЗК нақты құрамдас бөлігі бойынша құжаттардың құрамын, жиынтықтар санын және жіберу есептемесін тапсырыс берушімен келісіп, оларды тапсырыс берушімен жасалған шартта айқындалған мерзімде, бірақ жұмыстар басталғанға дейін кемінде екі ай бұрын пайдаланушы ұйымға жібереді.

ҒЗК құрамдас бөлігін пайдалануға беру жөніндегі жұмыстарды орындаудың нақты көлемі шартта (келісімшартта) айқындалады.

118. Ұйымдық және техникалық басшылықты қамтамасыз ету үшін ҒЗК-нің құрамдас бөлігінің жұмысында қатысқан әрбір ұйым жұмыстардың техникалық басшысын тағайындайды.

ҒЗК-нің құрамдас бөлігін пайдалануға беру бойынша жалпы техникалық басшылықты ҒЗК-нің құрамдас бөлігінің бас әзірлеуші ұйымы атынан тағайындалатын жұмыстардың техникалық басшы жүзеге асырады.

Пайдаланушы ұйымның және өнеркәсіптің жұмыстарын орындаушылардың жалпы басшылығы мен жұмыстардың үйлестірілуін жұмыстардың техникалық басшысымен бірге пайдаланушы ұйымының басшысы жүргізеді.

119. Құрылысы біткен немесе қайта құрылудан өткен ҒЗК-нің құрамдас бөліктерін пайдалануға беру кезінде жұмыстардың мынадай түрлері жүргізіледі:

- 1) жүйелердің АС;
- 2) КС кезінде тексерілмейтін жүйелерді және қосалқы мақсаттағы құрылыстарды пайдалануға қабылдауы;
- 3) КС өткізу үшін жүйелердің дайындығын тексеру және қабылдау;
- 4) құрамдас бөлігінің КС;
- 5) тапсырыс берушінің қабылдау комиссиясының құрамдас бөлікті пайдалануға қабылдау.

120. АС-қа жататын жүйелердің тізбесін құрамдас бөлікті бас әзірлеуші ұйым тапсырыс берушімен келісім бойынша белгілейді. АС бағдарламалары мен әдістемелерін жүйелерді әзірлеуші ұйымдар әзірлейді және оларды құрамдас бөлікті БӘҰ-мен келіседі. Бұл тізбе шартқа (келісімшартқа) қоса беріледі.

121. Жүйелерді АС сипаттамаларының конструкторлық (оның ішінде пайдалану) құжаттама талаптарына сәйкестігін және құрамдас бөлікті ҒЗК-ді сынауға қатыспайтын жүйелердің КС-қа немесе пайдалануға қабылдауға әзірлігін тексеру мақсатында жүргізіледі. АС-қа КҚ-ға сәйкес оларға кіретін бұйымдармен толық жиынтықталған жүйелер жіберіледі.

122. Жүйелерді АС-ты пайдаланушы ұйым ұйымдастырады және құрамына сынауға қатысатын ұйымдардың өкілдері кіретін комиссиялар жүзеге асырады. АС жүргізу жөніндегі комиссиялар ҚР МЕМСТ СТ 51143-2010 тәртібінің негізінде құрылады.

123. Жүйелердің АС бағдарламаларына сәйкес материалдық-техникалық қамтамасыз етуді шарт негізде бас мердігер ұйым; пайдалану құжаттамасының немесе АС бағдарламаларының талаптарына сәйкес – жүйелерді жасаушы ұйымдар арнайы құрылғылармен, құралдармен, қосалқы бөлшектермен, саймандармен, жабдықтармен (бұдан әрі - ҚСЖ); пайдаланушы ұйым шығыс материалдарымен жүзеге асырады.

АС-дан өтетін жүйелерді, электр энергиясымен, сығылған газбен, сұйықтықтармен, зымыран отынының құрамдауыштарымен қамтамасыз етуді пайдаланушы ұйым жүзеге асырады.

124. АС-тың көлемі, тәртібі мен дәйектілігі пайдалану құжаттамасымен, бағдарламалармен, әдістемелермен айқындалады.

125. АС нәтижелері бойынша комиссия жүйенің КС-қа әзірлігі туралы немесе егер жүйе КС-қа қатыспайтын болса, пайдалануға қабылдау туралы қорытынды дайындайды. АС жүйелерінің нәтижелері бойынша акт (есеп) шығарылады, ол әрбір жүйе бойынша жасалады және жұмыстардың техникалық басшысы мен бас мердігер ұйым басшысымен келісілгеннен кейін пайдаланушы ұйымның басшысы бекітеді. АС аяқталғаннан кейін пайдаланушы ұйым жүйелерді АС-тың ресімделген журналдарын, формулярларды, монтаждау сызбаларының жиынтығын және жүйелерді пайдалану кезінде қажетті басқа да құжаттарды береді. АС жүргізілгені туралы мәліметтер формулярға енгізіліп, пайдаланушы ұйым басшысы орынбасарының қолымен расталады.

126. ҒЗК құрамдас бөліктерін ҒЗК-ні сынау құрамдас бөлігі жүйелерінің бірлесіп жұмыс істеуінің дұрыстығын тексеру және оның мемлекеттік қабылдау комиссиясының пайдалануға қабылдауына әзірлігін айқындау мақсатында жүйелер әзір болғаннан кейін жүргізіледі.

Мыналар КС-тың негізгі міндеттері болып табылады:

1) ҒЗК құрамдас бөлігінің тұрғызылатын құрылыстар мен техникалық жүйелерге арналған құжаттамамен, технологиялық жабдыққа арналған пайдалану құжаттамасымен жасақталғанын тексеру;

2) технологиялық жабдықпен, техникалық жүйелермен және ҚСЖ-мен жасақталғанын, олардың құжаттама талаптарына сәйкестігін тексеру;

3) құрылыстар мен коммуникацияның әзірлігін тексеру;

4) жылжымалы агрегаттардың тұрақты жүйелермен түйісуін және өзара әрекет етуін тексеру;

5) технологиялық жабдық пен техникалық жүйелердің КС-ға арналған бағдарламаларда, әдістемелерде және пайдалану құжаттамасында айқындалған барлық режимдерде жұмыс істеу қабілеті мен бірлесіп жұмыс істеуін тексеру;

6) құрылыстарда тіршілік етуге болатын жағдайларды қамтамасыз етуді және пайдалану құжаттамасында көзделген жұмыстарды орындау қауіпсіздігін тексеру;

7) штаттық жылжымалы агрегаттардың барлық түрлерінің объектішілік жолдармен және кіреберіс жолдармен жүріп өту мүмкіндігін тексеру;

8) тұтастай жүйелердің, құрылыстар мен құрамдас бөліктің мемлекеттік қабылдау комиссиясының пайдалануға қабылдауына әзірлігін бағалау;

9) ҒЗК құрамдас бөліктерін санкцияланбаған іске қосудан немесе пайдаланудан қорғаудың сенімділігін бағалау.

127. КС-тың пайдаланушы ұйым ұйымдастырады және оны бас әзірлеуші ұйымдардың, бас мердігердің, монтаждау және реттеу ұйымдарының, жүйелерді жасаушы ұйымдардың өкілдерін, күрделі құрылысты техникалық қадағалау инспекциясының, техқадағалау инспекциясының, өрт, экологиялық және санитариялық-эпидемиологиялық қадағалау өкілдерін тарта отырып жүргізеді.

КС-ты орындау және жүргізу үшін жауапкершілік пайдаланушы ұйым басшысына жүктеледі.

128. КС-ты тапсырыс берушінің бұйрығымен тағайындалған комиссия жүргізеді. КС-қа қатысатын ұйымдардың құрамы КС бағдарламасында айқындалып, оларға қатысуға шарттар жасасу кезінде ескеріледі.

Комиссия төрағасы (КС басшысы) пайдаланушы ұйымнан тағайындалады, оның орынбасары (жұмыстардың техникалық басшысы) – құрамдас бөлікті бас әзірлеуші ұйымның өкілі. КС-ты тікелей жүргізетін есеп құрамы пайдаланушы ұйым басшысының бұйрығымен тағайындалады.

КС ҒЗК құрамдас бөлігін бас әзірлеуші ұйымның КС бағдарламасы мен әдістемесінде айқындалған көлемде және дәйектілікпен жүргізіледі.

129. КС-ты материалдық-техникалық қамтамасыз етуді тапсырыс беруші ұйымдастырады және пайдаланушы ұйым жүзеге асырады.

130. КС нәтижелерін комиссия актімен ресімдейді, онда құрамдас бөлікті пайдалануға қабылдау әзірлігі туралы қорытынды беріледі. Актіні тапсырыс беруші мен құрамдас бөлікті бас әзірлеуші ұйымның басшысы бекітеді.

КС жүргізу туралы мәліметтер құрамдас бөліктің формулярына енгізіледі және пайдаланушы ұйым басшысы орынбасарының қолымен расталады.

КС процесінде анықталған барлық ескертулер мен оларды жоюдың ұсынылатын мерзімдері комиссия актісіне қосымшада баяндалады.

131. ҒЗК-нің құрамдас бөліктерін пайдалануға қабылдауды тапсырыс берушінің қабылдау комиссиясы жүзеге асырады.

132. Пайдаланушы ұйым мен бас мердігер мемлекеттік қабылдау комиссиясына мынадай құжаттарды ұсынады:

1) құрамдас бөліктің және оның құрамындағы жүйелердің формулярлары;

2) жүйелерді АС мен ЖКР жүргізілгені туралы, КС кезінде тексерілмейтін қосалқы мақсаттағы құрылыстарды, жылжымалы агрегаттар мен жүйелерді пайдалануға қабылдау туралы бекітілген актілер;

3) КС актісі және пайдаланушы ұйымның КС жүргізу кезінде комиссия анықтаған кемшіліктерді жойғаны туралы анықтама;

4) объектішілік жолдар мен коммуникацияларды пайдалануға қабылдау актілері;

5) АС журналдары немесе маршруттық төлқұжаттар;

6) АС және КС бағдарламасы мен әдістемесі;

7) құрамдас бөлікті әзірлеуге және жобалауға қатысқан ұйымдардың тізбесі;

8) жер учаскелерін бөлу туралы құжаттар;

9) геодезиялық жұмыстарды жүргізу туралы құжаттар;

10) бөлінетін бөліктер құлайтын аудандардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету туралы құжаттар (қажет болған кезде);

11) құрылыс алаңының геологиясы мен гидрологиясы туралы, топырақты сынау және су деңгейін талдау нәтижелері туралы құжаттар;

12) арнайы су пайдалануға арналған құжаттар;

13) қоршаған ортаны ластайтын заттарды шығаруға, төгуге, көмуге, орналастыруға рұқсат беру туралы құжаттар;

14) құрамдас бөліктің электр энергиясымен, сумен, бумен, газбен, сығылған ауамен және т.б. ресурстармен қамтамасыз етілуі туралы анықтама;

15) ҒЗК-нің РЭҚ-ын пайдалану кезінде жиіліктерді (жиілік белдеулерін) пайдалануға рұқсат;

16) құпиялылық режимінің талаптарын орындау (егер осы талаптар ҒЗК-нің ТТТ-ға қойылатын болса) жөніндегі іс-шараларды орындауды қамтамасыз ету мәселелері жөніндегі анықтама.

ҒЗК құрамдас бөлігі пайдалануға қабылданғаннан кейін санамаланған барлық құжаттама пайдаланушы ұйымда сақталады.

133. Қабылдау комиссиясы құрамдас бөлікте орындалған жұмыстардың толықтығы мен сапасын, ҒЗК-нің нақты сипаттамалары мен оның құнының жобадағы мәндерге сәйкестігін, барлық жұмыс кезеңдерінде анықталған кемшіліктердің жойылуын және құрамдас бөліктің пайдалануға әзірлігін тексереді және бағалайды.

ҒЗК-нің құрамдас бөлігін пайдалануға қабылдау тапсырыс берушінің қабылдау комиссиясының актісімен ресімделеді.

2. ҒЗК пайдалану (қолдану) тәртібі (тәжірибелік пайдалану, штаттық пайдалану)

134. ҒЗК пайдалану (қолдану) осы кешендерге иелік ететін, пайдаланатын, билік ететін жататын ұйымдармен, немесе олармен шарттар (келісімшарттар) негізінде

олардың құзіретіне сәйкес келетін және ғарыш кеңістігін қолдану саласындағы ғарыш қызметі түріне лицензиясы бар заңды және жеке тұлғалармен жүзеге асырылады.

135. ҒЗК барлық жұмыстар олардың тиістілігіне қарамастан қатаң түрде пайдалану құжаттамасының талаптарына сәйкес жүргізіледі.

136. ҒЗК пайдалану (қолдану) кезінде ұйымдардың өзара іс-қимылы оның немесе өзге де жұмыс түрін орындауы (қызмет көрсетуі) және олар бойынша өзара есеп айырысу бойынша шарттық негізде өзара қызметтер көрсету болып табылады.

137. ҒЗК мен олардың құрамдас бөліктерін пайдаланудың (қолдану) негізгі түрлеріне мыналар жатады:

тәжірибелік пайдалану;

штаттық пайдалану.

138. ҒЗК тәжірибелік пайдалану жалпы ҒЗК мен оның құрамдас бөліктерін пайдаланудың нақты жағдайларын, жалпы техникалық сипаттамаларын тексерудің осы жағдайларын есепке ала отырып, ҒЗК пайдалану жүйесін жетілдіру мақсатында жүзеге асырылады.

139. ҒЗК мен оның құрамдас бөліктерін тәжірибелік пайдалану ҒЗК штаттық пайдалануға қабылдағанға дейін ҒЗК тапсырылғаннан және пайдаланушы құрылымдарға бекіткеннен кейін жүзеге асырылады. Тәжірибелік пайдалану туралы шешімді тапсырыс беруші қабылдайды. ҒЗК мен оның құрамдас бөліктерін тәжірибелік пайдалану тапсырыс берушінің ҒЗК бас әзірлеуші ұйыммен жасасқан шарты бойынша жүргізіледі.

140. ҒЗК мен оның құрамдас бөліктерін тәжірибелік пайдалану ҒЗК бас әзірлеуші ұйыммен бірлесіп ҒЗК бас әзірлеуші ұйым әзірлеген және ҒЗК тапсырыс беруші бекіткен "Тәжірибелік пайдалану бойынша ережеге" сәйкес жүргізіледі.

141. ҒЗК тәжірибелік пайдалану бойынша (ҒЗК-нің құрамдас бөліктері) бойынша барлық іс-шаралар мен жұмыстар ҒЗК бас әзірлеуші ұйымның техникалық жетекшілік етуімен пайдаланушы ұйымның есептеулері бойынша жүргізіледі. ҒЗК бас әзірлеуші ұйым сондай-ақ жұмысқа қатысушы ұйымдармен барлық өзара іс-қимыл мәселелерін шешеді.

142. Тәжірибелік пайдалануда тұрған бұйымдардың құрылымдық және өндірістік сипаттағы бұзылуын және ақауын жоюды ҒЗК бұйымдарын бас әзірлеуші ұйым – кепілдік мерзім аралығында ақысыз және кепілдік мерзімі аяқталғанда шарт бойынша ұйымдастырады.

143. ҒЗК тәжірибелік пайдалану және штаттық пайдалануға қабылдау тапсырыс беруші мен ҒЗК бас әзірлеуші ұйымның бірлескен шешімі негізінде жүзеге асырылады.

144. ҒЗК штаттық пайдалану ПҚ-ға сәйкес пайдаланушы ұйымдардың бөлімшелерімен жүзеге асырылады.

145. Пайдаланушы ұйымның есептеулерін дайындау ҒЗК бас әзірлеуші ұйымның техникалық жетекшілік етуімен пайдалану орнында немесе шарттық негізде өнеркәсіп ұйымдарында жүргізіледі.

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК